

Gorenjski Glas

PETEK, 4. JUNIJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 44, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Omilitve ukrepov in digitalna potrdila

Vlada je sprostila še nekatere dejavnosti. Z napovedanim novim interventnim zakonom za pomoč turizmu in gostinstvu so predvideni turistični boni za petdeset evrov. Na Jesenicah je bila v sredo velika cepilna akcija. Nastaja tudi že digitalni karton vsakega prebivalca na področju zdravstva.

SUZANA P. KOVAČIČ,
URŠA PETERNEL

Ljubljana, Jesenice – Vlada je odločila, da za vstop v državo poleg negativnega izvida testa PCR od jutri dalje spet velja tudi hitri test, ki ni starejši od 48 ur. V ponedeljek se sproščajo omejitve pri izvajanju dimnikarskih storitev in gradbenih del. V celoti bo dovoljeno tudi izvajanje kongresne dejavnosti ob upoštevanju pogojev PCT (preboleli, cepljeni, testirani). Pri osebnem prevzemu blaga, hrane ali pijače

se ukinja prepoved konzumiranja prevzete hrane in pijače na prevzemnih mestih. V trgovskih centrih se po novem določa obveznost zagotavljanja deset kvadratnih metrov na posamezno stranko v celotnem trgovskem centru.

Rahljajo se tudi omejitve pri ponujanju nastanitvenih storitev. Nastanitveni obrati z do šestdesetimi nastanitvenimi enotami jih lahko ponudijo do 45, tisti z nad šestdesetimi nastanitvenimi enotami pa so lahko zasedeni do 75 odstotno, kar velja

tudi za kampe. Bazeni bodo do 75-odstotne zasedenosti lahko odprti za vse goste, ki izpolnjujejo pogoj PCT, ki ga morajo izpolnjevati tudi zaposleni.

Obiskovalci javnih kulturnih prireditev bodo odslej lahko zasedli do 75 odstotkov razpoložljivih fiksnih sedišč tako v zaprtih prostorih in na prostem. Ostali pogoji ostajajo nespremenjeni. Povečuje se tudi dovoljena kapaciteta sedišč na športnih tekmovanjih iz dosedanjih 50 na 75 odstotkov.

► 2. stran

V jeseniški Športni dvorani Podmežakla so cepili na hodniku, organiziranih je bilo osem cepilnih mest, cepili so po 240 ljudi na uro. / Foto: Gorazd Kavčič

Stari Hotel Zlatorog bodo porušili

Hotel Zlatorog v Ukancu je v tako slabem stanju, da ga želi novi lastnik porušiti in na njegovem mestu zgraditi nov, sodoben hotelski kompleks. V ta namen se začne postopek spremembe občinskega prostorskega načrta. Občina je že potrdila prvo branje podrobnega prostorskega načrta, ki to omogoča.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Hotel Zlatorog v Ukancu, ki ga je skupaj s še nekaterimi bohinjskimi hoteli predlani kupil Damian Merlak, eden najbogatejših Slovencev, je dolga leta delil usodo številnih propadajočih bohinjskih hotelov.

Že desetletje je opuščen in popolnoma izropan. V starem hotelu je bilo 96 ležišč, v depandansi še dvajset, v Vili Zlatorog pa 46 ležišč.

Z novimi lastniki nekoč priljubljeno destinacijo očitno vendarle čakajo boljši časi.

► 4. stran

Stari propadajoči Hotel Zlatorog v Ukancu bodo porušili in na njegovem mestu zgradili nov, sodoben hotelski kompleks. / Foto: Gorazd Kavčič

Razvojni svet bo vodil Ivan Šmon

V sredo se je konstituiral Razvojni svet Gorenjske regije za obdobje 2021–2027, ki ga bo vodil Ivan Šmon, predsednik uprave Elektra Gorenjska.

SIMON ŠUBIČ

Brdo pri Kranju – Razvojni svet Gorenjske regije v obdobju 2021–2027, ki sovpada z naslednjo finančno perspektivo Evropske unije, je v sredo na konstitutivni seji

za svojega predsednika izvolil Ivana Šmona, predsednika uprave Elektra Gorenjska. Šmon je v novem vodstvu razvojnega sveta predstavnik gospodarstva.

► 3. stran

Priloge: Zgornjesavc jeseniške novice deželne novice

ŠPORT

Vaterpolski naslov prvič v Kamnik

VD Calcit Kamnik je prvič državni članski prvak v vaterpolu. V finalu so bili boljši od AVK Triglav Kranj. Za njimi je izjemna sezona, v kateri so osvojili tudi pokalno lovoriko. Trenirajo drugje, saj Kamnik nima zimskega bazena.

8

GG+

Bohinjska kraljica

Bohinjska kraljica, najdebelejša znana smreka v Sloveniji, ima 169 centimetrov prsnega premera, visoka je 47 metrov, volumen njene debla znaša 31,6 kubičnega metra. V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so o njej posneli film.

11

GG+

Želel si je le igrati citre

Tomaž Plahutnik je s citrami povezan že od mladih nog, ljubezen do tega glasbila in znanje o njem pa že petintrideset let v okviru Glasbene šole Kamnik prenaša tudi na mlajše. Za svoj prispevek bo prihodnji teden prejel Gerbičevo nagrado za življenjsko delo.

15

ZADNJA

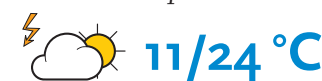
Brezpilotnik dostavil pošiljko na Vršič

V torek je Pošta Slovenije prepeljala prvi poštni paket z brezpilotnim letalom oziroma dronom. S pošiljko, ki jo je dron uspešno dostavil do Poštarskega doma na Vršiču, tako začel prva testiranja tovrstne dostave.

24

VREME

Danes in jutri bo večinoma sončno s popoldanskimi plohami in nevihtami. V nedeljo bo spremenljivo z občasnimi padavinami.

jutri: večinoma sončno

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Nazorjevi ulici 1 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam   kupim   oddam   najamem
 podarim   iščem   nudim   zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ - ___

junij/21

Omilitve ukrepov in uvajanje digitalnih potrdil

◀ 1. stran

Pri kolektivnem uresničevanju verske svobode bo v zaprtem prostoru in na odprti površini lahko zasedenih do polovica sedišč, v vsakem primeru (tudi v primeru stojišč) pa mora biti medosebna razdalja najmanj 1,5 metra, razen med člani skupnega gospodinjstva. Število udeležencev v zaprtih prostorih in na prostem je sicer še vedno omejeno na eno osebo na deset kvadratnih metrov oziroma več oseb iz skupnega gospodinjstva.

Vladni odloki, izdani na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih, se podaljšujejo še za teden dni.

Turistični boni

Napovedan interventni zakon za pomoč turizmu, gostinstvu in sorodnim panogam predvideva izdajo turističnih bonov za petdeset evrov, ki jih bo mogoče uporabiti tudi za kulturne, športne in rekreacijske dejavnosti.

Lanske turistične bone v vrednosti dvesto evrov na prebivalca, katerih veljavnost je vlada sicer podaljšala še do konca leta 2021, lahko uporabimo le za nastanitvene obrate.

Cepivo iz Madžarske

Predsednik vlade Janez Janša se je v sredo udeležil predaje tristo tisoč odmerkov cepiva AstraZeneca, ki ga je Sloveniji posodila Madžarska. Poudaril je, da je bila Madžarska med tistimi državami, ki so bile na epidemijo bistveno bolj pripravljene od evropskega povprečja. »Zato nam je Madžarska pomagala že v začetku prvega vala lanske pomladi. Taktično smo imeli prazna skladišča zaščitne opreme in ponovno se zahvaljujemo za tisto pomoč v obliki zaščitne opreme, ki ste jo podarili slovenskim bolnišnicam.«

Kot je dodal premier Janša, bo z dodatnimi odmerki cepiva naša država do poletja zaustavila epidemijo in lahko računamo na sproščeno poletje. «Sosednji državi se je zahvalil tudi minister za zdravje Janez Poklukar in dejal, da bomo cepivo AstraZeneca vrnilo takoj, ko ga bomo imeli sami dovolj.

Velika cepilna akcija v dvorani Podmežakla

V sredo je v Športni dvorani Podmežakla potekala množična akcija cepljenja,

Na Jesenicah so v sredo občanom omogočili, da so takoj po cepljenju kar pred dvorano pridobili mobilno identiteto smsPASS, ki omogoča dostop do portala zVEM, na katerem si bodo lahko sami natisnili potrdila o cepljenju ali testiranju. Mnogi omenjena potrdila želijo za prečkanje meje. / Foto: Gorazd Kavčič

v sklopu katere so s prvim odmerkom cepiva proizvajalca Pfizer/BioNTech cepili okrog tisoč petsto ljudi. Kot je povedala vodja cepljenja Maja Robič iz Zdravstvenega doma (ZD) Jesenice, je poleg 23 zaposlenih iz zdravstvenega doma v akciji sodelovalo tudi petdeset prostovoljcev, od redarjev, gasilcev, članov Civilne zaščite in rdečega križa, zavoda za šport, občine ... Na cepljenje so povabili vse, ki so bili do 28. maja prijavljeni v aplikaciji zVEM. Cepiva so prejeli dovolj, čez tri tedne bodo cepljenje z drugim odmerkom opravili prav tako v dvorani Podmežakla. Vzoredno pa je potekalo tudi cepljenje v prostorih ZD Jesenice, v sredo so tam cepili starejše od sedemdeset let, zlasti zaradi lažjega dostopa, saj tam ni stopnic, tako kot v Športni dvorani Podmežakla.

Po začetnih težavah s prenosom prijav na novo aplikacijo zVEM naročanje v ZD Jesenice zdaj poteka v okviru omenjenega portala, zato občane prosijo, naj se prijavljajo na ta način, le izjemo ma naj to storijo po telefonu. Na Jesenicah razmišljajo, da bi sredi meseca organizirali cepilno akcijo brez naročanja, predvidoma bodo cepili s cepivom Janssen.

V jeseniški občini je bilo do srede s prvim odmerkom cepljenih dobrih 28 odstotkov občanov, z obema odmerkoma pa 15 odstotkov.

Ob tem velja omeniti, da se je akciji v sredo pridružila tudi Upravna enota Jesenice, saj so cepljenim omogočili, da so takoj po cepljenju kar pred dvorano

pridobili mobilno identiteto smsPASS, ki omogoča dostop do portala zVEM, na katerem si bodo lahko sami natisnili potrdila o cepljenju ali testiranju. Mnogi omenjena potrdila želijo za prečkanje meje.

Digitalno potrdilo

Kot sta na včerajšnji novinarski konferenci povedala zdravstveni minister Poklukar in minister za javno upravo Boštjan Koritnik, bo podlaga za pridobitev covidnega PCT-potrdila, kmalu pa tudi za evropsko zeleno potrdilo, digitalna identiteta. Za zagotavljanje dovolj visoke ravni zanesljivosti izkazovanja identitete po spletu pa se je treba pred pridobitvijo potrdila SIGEN-CA in mobilne identitete smsPASS fizično zglasiti in izkazati svojo istovetnost z osebnim dokumentom s fotografijo na prijavnih službi upravne enote. To je na upravnih enotah zaradi njihove preobremenjenosti postalo precej zamudno. Vlada je zato sprejela sklep, na podlagi katerega se delo prijavnih služb širi na precej velik nabor. V teh dneh se že vzpostavljajo prijavnice službe za pridobitev mobilne identitete smsPASS v cepilnih centrih, finančnih uradih FURS, centrih za socialno delo in na lokaciji ministrstva za pravosodje. Vlada razmišlja še o drugih dostopnih točkah za pridobitev smsPASS, saj se »vsi zavemo, kako pomembno je državljanom v teh časih olajšati predvsem dostop do portala zVEM in s tem do bistvenih dokazil, ki jih vsi

potrebujemo za normalnejše življenje,« je pojasnil minister Koritnik. SIGEN-CA in smsPASS, ki ju izdajajo na ministrstvu za javno upravo, sta za državljane brezplačna. »Vsi vaši izvidi, ki so podlaga za izdajo enotnega potrdila PCT, so že zbrani na enem mestu. Do svojih izvidov, testov, receptov, napotnic lahko sami enostavno dostopate na portalu zVEM,« je dejal minister Poklukar in povabil, da tisti, ki že imate digitalno potrdilo, preizkusite dostop do zVEM, pregledate podatke in si natisnete potrdila (npr. za potovanja). Mobilna identiteta smsPASS omogoča preprosto prijavo tudi do portalov eUprava, eVŠ, eDavki, eZPIZ, GURS, AJPEŠ in številnih drugih. Za državljane so pripravili tudi informativno zloženko o postopku pridobitve smsPASS.

Na vprašanje, kaj pa je s tistimi posamezniki, ki ne bodo zmogli portala zVEM uporabljati sami, je minister Poklukar pojasnil: »Vsa potrdila, vezana na pogoj PCT, bodo lahko tudi natisnjena, a cilj je, da jih digitaliziramo. Zavedamo se, da imamo na tem področju ranljive skupine, ki jim moramo omogočiti dostop.«

Epidemiološke razmere

V sredo je bilo po 3837 PCR-testih potrjenih 273 okužb, delež pozitivnih izvidov testov je bil 7,1-odstoten. Umrla so še trije covidni bolniki. Hospitaliziranih je bilo 213 bolnikov, od tega jih je 60 potrebovalo intenzivno terapijo. Štirinajstdnevna incidenca je padla na 183.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MARTIN HAUSCHEN iz Mengša.

Podpisan dogovor

Od danes velja dogovor o odpravi nekaterih varčevalnih ukrepov v zvezi s povračili stroškov javnih uslužbencev, zamiku izplačilnega dneva plače ter regresu za letni dopust, ki ga je ta teden podpisala večina sindikatov javnega sektorja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Kot navajajo na ministrstvu za javno upravo, dogovor javnim uslužbencem med drugim prinaša višji regres za letni dopust za leto 2021, in sicer v višini 1.050 evrov (izplačano v dveh delih, 1.024 evrov 4. junija, preostanek v višini 26 evrov pa ob izplačilu majske plače, torej med 10. in 15. junijem), odpravo določenih varčevalnih ukrepov v zvezi s povračili stroškov in drugimi prejemki, bistveno spremembo prinaša pri načinu obračuna stroškov prevoza na delo in z dela (po novem se bo povračilo stroškov za vse javne uslužbenke izračunavalo na enak način), dogovor pa prinaša tudi premik izplačilnega dneva plače pri proračunskih uporabnikih.

Z dogovorom se uresničuje tudi dva ukrepa strateškega vladnega sveta za debirokratizacijo, in sicer premik izplačilnega dne (na najkasneje deseti dan v mesecu), s čimer bo zagotovljen sproten obračun in izplačilo plač povsod v javnem sektorju, ter sprememba obračunov povračila stroškov prevoza na delo in z dela, s katero se odpravlja nepotrebno administriranje, hkrati pa se zagotavlja tudi enaka obravnavanje vseh javnih uslužbencev.

Podpisniki dogovora in aneksov h kolektivnim pogodbam dejavnosti in poklicev so se dogovorili tudi, da bodo nadaljevali pogovore o vprašanju višine vrednosti plačnih razredov in o odpravi preostalih neuskkljenih zadev glede odprave varčevalnih ukrepov.

Razvojni svet bo vodil Ivan Šmon

1. stran

Izvolili so tudi nova podpredsednika razvojnega sveta: Nina Arnuž iz Zavoda Tri in preddvorski župan Rok Roblek v njem zastopata nevladne organizacije in lokalno skupnost. »Z regionalnimi projekti in perspektivami sem se srečeval na različnih nivojih, od evropske in nacionalne ravni do regionalne in lokalne. S tem imam kar nekaj izkušenj in se veselim, da bom na ta način sodeloval v naslednji perspektivi. Dal bom vse od sebe, da še kaj prispevam k že doslej uspešnemu delu razvojnega sveta,« je Šmon dejal po izvolitvi.

Ivan Šmon / Foto: Gorazd Kavčič

Znižali indeks razvojne ogroženosti regije

Njegov predhodnik Stanislav Bobnar, predsednik Razvojnega sveta Gorenjske regije v obdobju 2014–2020, je v prerezu opravljenega dela poudaril, da so v prejšnji finančni perspektivi v okviru dogovora za razvoj gorenjske regije s tremi dopolnitvami pridobili 42 milijonov evrov razvojnih sredstev za financiranje ključnih regijskih projektov na področju

podjetništva, trajnostne mobilnosti, vodooskrbe in ravnanja z odpadnimi vodami. Da so izbrali prave projekte, dokazuje podatek, da so v tem obdobju indeks razvojne ogroženosti regije znižal, torej izboljšali za devet odstotnih točk, kar jo med vsemi dvanajstimi slovenskimi regijami uvršča takoj za Osrednjeslovensko regijo. Gorenjska izstopa tudi po visoki stopnji delovne aktivnosti, nizki stopnji brezposelnosti, tudi med mladimi, visoko izobraženo delovno

silo, visoki produktivnosti in ugodnih demografskih kazalnikov.

»Nekoliko pa razvojni problem predstavlja dejstvo, da ima Gorenjska najnižji BDP na prebivalca znotraj zahodne kohezijske regije, v primerjavi s sosednjimi avstrijskimi regijami pa je ta kazalnik celo 1,5-krat nižji,« je ob tem opozoril Bobnar. Dotaknil se je tudi nekaterih problemov, s katerimi se je ubadal prejšnji razvojni svet: od pomanjkanja državnih strahotegij razvoja na različnih

področjih do neobstoja regijskega prostorskega načrta in pomanjkanja pravih regionalnih projektov, saj so prevladovali projekti, ki so zadovoljevali potrebe zgolj ene ali kvečjemu nekaj sosednjih občin.

Novi razvojni svet se je seznanil tudi z osnutkom Regionalnega razvojnega programa za obdobje 2021–2027, v katerem so začrtali ključne projekte za nadaljnji razvoj Gorenjske. Po besedah vodje njegove priprave Franje Gabrovšek Schmidta iz Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, imajo člani še do sredine junija čas, da podajo predloge morebitnih sprememb temeljnega regijskega razvojnega dokumenta, ki za naslednje obdobje sedemletno obdobje vključuje šestdeset projektov v skupni vrednosti več kot milijarde evrov. Z njimi bodo na Gorenjskem sledili petim razvojnim prioritetam: enakomerno razvita in poseljena regija, energetska varčna in čista regija, dostopna in prometno varna regija, inovativno in trajnostno gospodarstvo ter Gorenjska – s priložnostmi za vse, je pojasnila Gabrovšek Schmidta.

K

KOMENTAR
MATEJA RANT

Karantena

Iz šole smo minuli petek spet prejeli neprijetno obvestilo o karanteni. In to zgolj po nekaj dneh od izteka prejšnje. A me niti ne preseneča, saj kot ugotavljam, marsikdo pozablja, da karantena ne pomeni zgolj pouka na daljavo, ampak se morajo učenci odpoledati tudi dejavnostim v glasbeni šoli, športnim trenin- gom, druženju z vrstniki ... Verjamem, da večina staršev razume, kaj pomeni karantena, me je pa presenetilo, da sem naletela tudi na povsem drugačne odzive.

Nekomu se tako ne zdi nič spornega, če se otrok, ki je v karanteni, udeleži rojstnega dne sošolca, če popoldne obiskuje zunajšolske dejavnosti ali se z družino odpravi na izlet. Hčerinega sošolca sem recimo srečala v trgovini ... Je pa tudi res, da bi bilo verjetno drugače, če bi iz šole obvestilo o karanteni starši dobili tudi jasna navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), kaj pomeni, da so učenci v karanteni, saj prvič tudi sama nisem bila čisto prepričana, kaj to pomeni – ali starši lahko normalno hodimo v službo, sorojenci v šolo in podobno. Sama sem zato pobrskala po spletnih straneh NIJZ, kjer sem resda našla priporočila za ravnanje ob karanteni na domu, še vedno pa ne vseh odgovorov na svoja vprašanja. Ker se je v tistem času s podobnimi vprašanji ubadala

tudi kolegica, se je s svojimi pomisleki obrnila neposredno na NIJZ, kjer so ji potem jasno odgovorili, da starši in sorojenci lahko obiskujejo svoje običajne aktivnosti, kot so služba, šola in druge dejavnosti, dokler so zdravi in dokler je zdrava tudi oseba v karanteni. Oseba, ki je v karanteni, pa seveda ne hodi nikamor. Kljub temu pa poznam primere, ko se starši na to mirno poživljajo in njihovi otroci, kljub temu da bi morali biti v karanteni na domu, mirno še naprej obiskujejo popoldanske dejavnosti, hodijo na izlete ... Tudi zdaj, ko je očitno prišlo do prenosa okužbe v šoli, ne samo znotraj družine.

Nič torej ne pomaga, če v šoli ravnajo odgovorno in učence, ki so bili v visoko rizičnem stiku, napotijo v karanteno, če se ta ne spoštuje. Minuli konec tedna se je celo zgodilo, da se je na tekmo v drug kraj odpravila skupina učencev, ki so bili na športnem treningu v stiku z okuženim učencem, na kar jih je opozoril tudi ravnatelj. Medtem ko je zaradi tega istega učenca v karanteni cel pihalni orkester v Glasbeni šoli Kranj, so športne tekme očitno pomembnejše od zdravja. In sem med vrsticami lahko razumela, da je to zgolj moja kaprica, da se sin tekme ni udeležil. Pa je res? Ali bi se mogoče vseeno začeli vsi vesti odgovorneje in končno prekinili ta začarani krog širjenja okužb in posledično karanten?

Odkrila klop prijateljstva

V okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU je predsednik države Borut Pahor gostil Marcela Rebelo de Sousa, predsednika Portugalske, trenutno predsedujoče države. Obiskala sta tudi Kranj in odkrila klop prijateljstva na Glavnem trgu.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Predsedniku republike Borutu Pahorju in portugalskemu predsedniku Marcelu Rebelu de Sousi sta se na torkovem obisku v Kranju pridružila župan Mestne

občine Kranj (MOK) Matjaž Rakovec in podžupan Janez Černe. Sprehodili so se po starem mestnem jedru do Glavnega trga, kjer jih je s plesom pozdravila Folklorna skupina Iskraemeco Kranj. Pred Prešernovim

gledališčem Kranj sta nato predsednika odkrila klop prijateljstva. Gre za posebni del programa, ki se je uveljavil ob uradnih obiskih tujih državljanov pri predsedniku republike. S to gesto se vzpostavlja trajen spomin

na srečanje dveh državljanov oziroma krepitev odnosov med dvema državama. Klopi prijateljstva, ki jih je po Sloveniji postavljenih več kot dvajset, v simbolnem pomenu spodbujajo k razmisleku o vrednotah, kot so prijateljstvo, medsebojno spoštovanje in mir.

Klop prijateljstva, ki sta jo slovenski in portugalski predsednik odkrila v Prešernovem mestu, pa se razlikuje od prehodnih. Kranjska je namreč edina, ki se ponaša z verzom, in sicer Simona Jenka, slovenskega pesnika in pisatelja, ki je zaznamoval Kranj. Verz je izbrala MOK v sodelovanju s Kulturnim društvom Simona Jenka Šmonca Mavčiče. Zapisan je tako v slovenskem kot portugalskem jeziku, kar sovpada z dejstvom, da si je Jenko v obdobju, v katerem je deloval, prizadeval za takratna »sodelovanja onkraj meja«. Predsednika sta se po odkritju klopi prijateljstva vpisala v častno knjigo gostov MOK.

Kranjski župan Matjaž Rakovec, portugalski predsednik Marcelo Rebelo de Sousa, slovenski predsednik Borut Pahor in kranjski podžupan Janez Černe ob odkritju klopi prijateljstva / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Raje bi šteli pešce, kolesarje

V preteklem letu aktivnosti pri pripravi projekta Umirjanje prometa v dolino Vrata kljub koronakrizi niso povsem zastale, je povedal koordinator projekta Bogdan Janša. Opravljena je bila analiza rezultatov obiska doline Vrata na podlagi števca vozil. Lani poleti je v dolino vstopilo po 350 vozil na dan.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Kot je pojasnil koordinator projekta in kranjskogorski podžupan Bogdan Janša, je v 53 tednih lanskega leta v dolino Vrata vstopilo 51.042 vozil. »Povprečno to pomeni 4254 vozil na mesec oziroma 1063 na teden. Najbolj izpostavljeno obdobje leta je bilo od 15. junija do 30. septembra, kjer so rezultati že alarmantni. V tem obdobju je v dolino vstopilo 37.883 vozil, kar pomeni 2500 na teden oziroma 350 na dan.« Podobno stanje je že nekaj let, z rezultati te zadnje analize so seznanili pristojni ministrstvi za okolje in prostor in za infrastrukturo, vodstvu Triglavskega narodnega parka in Planinske zveze Slovenije.

Občina Kranjska Gora je prizadevanja že usmerila tudi v preplastitev ceste v dolino Vrata z asfaltom. Janša je povedal, da je sektor za vzdrževanje in varstvo cest republiške direkcije za infrastrukturo občino konec februarja obvestil o predvidenem posegu na državni cesti v letu 2021, in to v celotni dolžini ceste. »Seveda ob pogoju, da bo na voljo dovolj sredstev. Za nadaljevanje projekta je preplastitev ceste eden glavnih dejavnikov projekta.«

Najbolj obremenjeno obdobje leta 2020 je bilo od 15. junija do 30. septembra, ko je v dolino Vrata vstopilo 37.883 vozil, kar pomeni 2500 na teden oziroma 350 na dan. Odlična alternativa je raziskovanje doline peš ali na kolesu. / Foto: Tina Dokl

Vlada in ministrstvo za okolje in prostor sta v javno obravnavo poslala Uredbo o merilih za spodbujanje in financiranje projektov in investicij ter izvajanje dejavnosti v Triglavskem narodnem parku (TNP). »Na podlagi uredbe bodo parkovne občine lahko kandidirale s projekti za črpanje sredstev, skladno z 11. členom Zakona o TNP. Projekt Umirjanja prometa v dolino Vrata je po mojem mnenju in mnenju Občine Kranjska Gora absolutno prednostni projekt za dodelitev sredstev, ki se najprej

delijo glede na procentualni delež posamezne občine znotraj območja TNP in potem v skladu z uredbo na podlagi prijavljenih projektov,« je pojasnil Janša in dodal, da občina pospešeno zaključuje pridobivanje projektne dokumentacije za vzpostavitev parkirišča na lokaciji nekdanje železniške postaje v Mojstrani, pridobivajo tudi že ponudbe za način in možnost izvajanja javnega prevoza v dolino. »Hkrati v okviru umirjanja prometa v celotni občini posebna skupina pripravlja povsem nov

koncept parkiranja, parkirišč in informacijskega sistema v občini, kamor je vključen tudi projekt doline Vrata,« je dodal Janša.

Obiskovalcev si seveda želijo, a promet v Vrata, ki negativno vpliva na okolje, je nujno treba urediti, je poudaril Janša, ki ostaja optimist. »Verjamem, da bodo dodatna sredstva in aktiven odziv vseh pristojnih služb projektu dali dodaten zagon do uresničitve trajnostnega cilja, to je vzpostaviti vzdržan prometni režim s poudarkom na ohranjanju in varovanju narave.«

Stari Hotel Zlatorog bodo porušili

◀ 1. stran

Propadajoče stavbe bodo porušili in na njihovem mestu zgradili tri nove sodobne hotelske stavbe oziroma komplekse: hotel, depandanso in vilo. Načrtovani objekti bodo razgibanege tlorisa, sestavljeni iz več oblikovno enakih stavb. Stavbe bodo podkletene, v kleti bodo parkirna mesta in servisni prostori; zunanja parkirna mesta bodo ohranjena le v območju obstoječega parkirišča.

Stavbe bodo, kot zagotavljajo projektanti, zasnovane trajnostno in oblikovane na način, da se bodo v največji možni meri zlepe s krajinsko podobo Triglavskega narodnega parka.

Večji del parkirišč je načrtovan pod nivojem terena, v kletnih etažah hotela, nova ureditev pa bo, tako obljublajo, zagotavljala celo več zelenih površin, saj bo večina parkirnih

mest pod zemljo, obstoječa parkirišča zahodno in južno od hotela pa bodo ozeleznili.

V kompleksu so poleg nastanitvenih in gostinskih kapacitet predvidene tudi dvoranske dejavnosti za športno-rekreacijsko ponudbo za zimsko sezono, ki jih na območju Bohinja pri-manjkuje.

Dopolnjeni osnutek občinskega prostorskega načrta je še do konca meseca javno razgrnjen, danes ob 17. uri pa bo v kulturnem domu v Bohinjski Bistrici tudi javna obravnavo dokumenta.

Damian Merlak je sicer skupaj z Zlatorogom odkupil še Hotel Bohinj v Ribčevem Lazu, Aparthotel Bohinj v Stari Fužini in Ski hotel Vogel. Hotel Bohinj bo, popolnoma prenovljen, vrata odprl že v kratkem, saj se leto dni trajajoča prenova bliža koncu; prve goste naj bi tako hotel sprejel že ob začetku poletne sezone.

V Kranju cepijo tudi v soboto

Kranj – V cepilnem centru v kranjski vojašnici bodo jutri izvedli dodaten cepilni dan. Povabili so kar 1444 ljudi. Sicer v Kranju povprečno cepijo po tisoč ljudi dnevno – največ doslej pa 1216. Na vrsto bodo prišli tisti, ki so se maja prijavili z aplikacijo zVEM in na eUpravi. V ZD Kranj, kjer zaradi zanesljivosti še vedno prednostno zbirajo prijave s pomočjo hišne aplikacije, bo to prvo cepljenje njihovih pacientov, prijavljenih na zVEM. Seznam so z dodatnim trdom prečistili in vnesli v hišno aplikacijo. Cilj akcije je, da zaradi velikega dodatnega števila čakajočih pacientov zmanjšajo delež vpisanih za prvi odmerek. To ne bo cepljenje odprtega tipa, ampak izključno z naročanjem, tako bo v Kranju do nadaljnjega tudi ostalo, saj številni prijavi še ne pojenja. Cepiva formalno ni možno izbirati, na zalogi pa imajo vsa štiri v Sloveniji registrirana cepiva.

Od ponedeljka prijave na počitniške aktivnosti

Kranj – Mestna občina Kranj tudi letos sofinancira počitniške aktivnosti, ki jih bo koordinirala Ljudska univerza Kranj (LUK), v štirih različnih terminih (28. junij–2. julij, 5.–9. julij, 16.–20. avgust in 23.–27. avgust) pa jih bodo izvajali tudi na osnovnih šolah na Orehku in v Predosljah. Otroke, stare od šest do dvanajst let, bo možno prijaviti od ponedeljka, 7. junija, dalje na spletni strani LUK, kjer najdete tudi vse podrobne informacije. Na vseh lokacijah bodo na dan sprejeli največ 15 otrok, prijava pa je zavezujoča: otrok uporabi počitniški dan, četudi se ga ne udeleži. Sprejemali bodo le popolnoma zdrave otroke, ob tem pa poskrbeli za izvajanje vseh drugih ukrepov. Celotno poletje bo poskrbljeno tudi za otroke iz socialno manj spodbudnih okolij, počitniški program na začetku in koncu počitnic pripravljajo tudi v Škrlovcu.

Jubilej tržiške knjižnice

Tržič – Jutri ob 19. uri bo tržiška knjižnica, sprva Občinska ljudska knjižnica, zdaj Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, na osrednjem dogodku, ki ga pripravljajo v Kulturnem centru Tržič, praznovala 60-letnico pod naslovom Po knjižnici se mesto pozna. Nastopili bodo pevka Ana Dežman in pianist Lovro Frelj, Vokalna skupina Katarince z Janjo Meglič, Dramska skupina Avantura (KD sv. Janeza Krstnika Kovor), povezovalc Franci Kapler. Slavnostni govorniki bodo direktorica Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Marinka Kenk-Tomazin, predsednica Združenja splošnih knjižnic Vesna Horžen in župan Občine Tržič Borut Sajovic. Dogodek bo izveden v skladu z ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa. Večer bo v živo prenašala TV Tržič.

**TVOJA REGIJA,
TVOJA
PRIHODNOST.**

SMC

**SKENIRAJ IN SOUSTVARJAJ
RAZVOJNO FRONTO!**

www.razvojnafronta.si

Pišejo uspešne zgodbe

Občina Preddvor je v torek praznovala občinski praznik, v spomin na prvo slovensko pisateljico, pesnico, skladateljico in pravljíčarko Josipino Urbančič - Turnograjsko. Občinski priznanji sta dobila dr. Vladimir Žumer (posmrtno) in ddr. Mira Delavec Touhami.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Josipina Turnograjska pa ni bila edina, ki je zapisala Preddvor v literarno zgodovino, za to sta bila zaslužna tudi literata Matija Valjavec in Matija Naglič, ki ju bodo na današnjem mednarodnem simpoziju podrobneje predstavili. Kako se bo pisala zgodovina v prihodnje, pa je odvisno od nas, vsak lahko prispeva drobec v mozaiku naše skupne zgodbe, je v uvodnem nagovoru na slovesnosti ob občinskem prazniku dejal župan Rok Roblek. Stoli v dvorani preddvorskega kulturnega doma so bili postavljeni precej na redko in temu primerno je slovesnosti prisluhnilo manj občinstva kot sicer, vendar so se lahko občani slovesnosti »udeležili« na spletni strani.

Župan Rok Roblek je še dejal, da se poleg omenjenih

Francesca Žumer in ddr. Mira Delavec Touhami z županom Rokom Roblekom ob prejemu občinskih priznanj / Foto: Tina Dokl

literatov v Preddvoru ta čas pišejo še druge zgodbe, denimo o »grofu in grofici«, ki obnavljata graščino Dvor

sredi Preddvora ter o začaranih preddvorskih štokljah, ki jih je mogoče rešiti uroka na tematski poti skozi

Korotanco. Spregovoril je tudi o nekaterih trenutnih gradbenih posegih: začela se je rekonstrukcija državne

ceste skozi Tupaliče, gradijo v Bašlju, pravkar se je začelo tudi podiranje drevja na lokaciji, kjer bodo gradili športni park, za katerega so nedavno dobili gradbeno dovoljenje. V kratkem lahko pričakujejo tudi gradbeno dovoljenje za obnovo šole in športne dvorane. V prihodnje bo k razvoju gospodarstva v občini prispevala poslovna cona, za katero župan verjame, da so jo s skupnimi močmi sposobni uresničiti. Na prireditvi, ki jo je vodil Jernej Volčjak, z glasbenimi vložki pa obogatila Teja Prestor, Meta Roblek in Tina Nunar, so navzoči spoznali Tanjo Šubelj in Florjana Sušnika iz Zavoda za turizem in kulturo Grof in Grofica, zanesenjaka, ki obnavljata grad Dvor in bosta že na začetku julija grajska vrata odprla obiskovalcem. Pogovor z njima je vodila Ivka Sodnik.

Vrhunec večera pa je bila podelitev občinskih priznanj. Župan Rok Roblek je podelil dve: veliko plaketo in grb Občine Preddvor. Veliko plaketo so posmrtno namenili dr. Vladimirju Žumru, strokovnjaku s področja arhivistike in večletnemu direktorju Arhiva Republike Slovenije, ki je veliko naredil tudi za domačo,

lokalno skupnost. Sodeloval je že pri oblikovanju občinskih simbolov, bil urednik prvega zbornika Preddvor v času in prostoru leta 1999 in sodelavec pri drugem zborniku leta 2018, glede različnih vprašanj je svetoval nekdanjemu županu Miranu Zadnikarju in ekipi njegovih sodelavcev. Po upokojitvi je sam, v družbi žene Franceske ali prijateljev pohajal po romarskih poteh svetega Jakoba v Španiji in na Portugalskem, peš je romal tudi v Rim. Predlani pa je trasiral del slovenske Jakobove poti, ki iz Hraš pri Smledniku vozi na Sv. Jakob nad Preddvorom in od tam na Brezje ter tako dopolnjuje gorenjsko vejo Jakobovih poti po Sloveniji. Priznanje je prevzela njegova žena Francesca, ki je v zahvali med drugim tudi omenila, da je družina Vladovo romarsko zapuščino prepuščala Narodnemu muzeju Slovenije, kjer bo vsem na ogled. Grb Občine Preddvor pa je prejela ddr. Mira Delavec Touhami, ena najbolj izobraženih Slovenk, ki že dve desetletji raziskuje in piše o preddvorski zgodovini in njenih vidnih možeh in ženah, najbolj zavzeto prav o Josipini Urbančič - Turnograjski.

Kranj najbolj e-mobilnostno mesto

Na Brdu pri Kranju so izbirali mesto in občino, ki sta na področju trajnostnega prometa s poudarkom na e-mobilnosti naredila največ. Med mestnimi občinami je letos zmagal Kranj.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – Na 3. konferenci o lokalni mobilnosti na Brdu pri Kranju v organizaciji društva Emobility so pred kratkim za najbolj e-mobilnostno mestno občino v državi razglasili Mestno občino Kranj (MOK), ki je na lanskem izboru zasedla drugo mesto za Ljubljano. Nagrado si je Kranj prislužil s celostnim pristopom do e-mobilnosti, so poudarili na MOK-u: »Občina poleg tega, da uvaja vozni park z električnimi avtomobili in postavlja polnilne postaje, skrbi tudi za to, da bo energijo, ki jo bodo avtomobili porabili, proizvedla sama, in to na najbolj ekološko možen način – s pomočjo fotovoltaičnih (sončnih) elektrarn, ki jih bo namestila na strehe občinskih objektov.«

Kranj se na področju trajnostne mobilnosti predstavlja kot zelena in okoljsko usmerjena občina. Projekta e-mobilnosti v Kranju izvajajo že nekaj let s ciljem

znižati izpuste CO₂, količino prašnih delcev, hrup in podobno. Tako od leta 2017 po mestnem jedru vozi električni minibus Kranvaj, občina se ponaša z največjim elektrificiranim sistemom za izposojanje koles v državi KRŠKOLESOM, vzpostavila je tudi 22 parkirnih mest za souporabo vozil (car sharing) ter souporabo električnih vozil preko sistema Avant2Go, uvaja hibridne avtobuse, v začetku maja je odprla Center trajnostne mobilnosti ...

Po mnenju ocenjevalne komisije ima e-mobilnost v Kranju velik promocijski potencial, saj gre za pilotni projekt, ki prinaša možnost za testiranje rešitev v praksi in razvoj novih rešitev. Z zamenjavo vozil z električnimi bo že v prvem letu prevoženih okoli 145 tisoč kilometrov brez proizvodnje hrupa in prihranjenih 34 megavatnih ur energije, kolikor približno znaša letna poraba električne energije manjše osnovne šole. Z izvedbo

projekta v celoti bo prihranjen najmanj 452 megavatnih ur energije, kar je nekaj več od letne porabe električne energije v Mestni knjižnici Kranj. S tem bo prihranjenih tudi 250 ton CO₂. Na podlagi evropskega modela vrednotenja znaša zmanjšanje družbene škode zaradi manj onesnaževanja zraka, podnebnih sprememb in hrupa 66 tisoč evrov na leto oziroma 990 tisoč evrov v petnajstih letih.

»Z električno mobilnostjo Kranj postaja še bolj energetsko nevtralen: zmanjšali bomo onesnaževanje zraka in hrupa ter s tem okolja in tako zagotovili tudi boljše zdravje občanov. Povečali bomo rabo energije iz obnovljivih virov, razvili javno infrastrukturo za električno mobilnost in za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. S tem bomo uresničevali tudi zavezo lokalnega energetskega koncepta in zahteve Evropske unije,« je dejal župan Matjaž Rakovec.

DOM-TITAN d.d.
razpisuje kadrovske štipendije

K prijavi ste povabljeni dijaki in študenti, ki se izobražujete za naslednje poklice:

- oblikovalec kovin – orodjar - 3 štipendije
- strojni tehnik - 2 štipendiji
- inženir strojništva, diplomirani inženir strojništva - 2 štipendiji
- kemijski tehnik - 2 štipendiji
- inženir kemijskega inženirstva ali kemijske tehnologije, diplomirani inženir kemijskega inženirstva ali kemijske tehnologije - 1 štipendija

PRIJAVA NAJ VSEBUJE: življenjepis, kopijo zaključnega spričevala osnovne ali srednje šole oziroma kopijo diplome, kopijo zaključnega spričevala preteklega letnika ali potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o vpisu za šolsko/študijsko leto 2021/2022.

ZBIRANJE PRIJAV: Prijave z ustreznimi dokazili lahko oddate na elektronski naslov: zaposlitev@dom-titan.si s pripisom Kadrovska štipendija – ime in priimek.

Za več informacij smo vam na voljo na telefonski številki 01/83 09 103 ali elektronskem naslovu zaposlitev@dom-titan.si. Prijave zbiramo do vključno 15.8.2021.

we domore for security

Melita Vovk osebno

Junij in julij bosta na Bledu v znamenju spomina na akademsko slikarko in častno občanko Bleda Melito Vovk. Obsežna razstava in komplet knjig Melita Vovk osebno sta poklon umetnici in velikemu človeku, zahvala Bleda njenemu likovnemu geniju in človeški toplini. Komplet knjig sestavljata dve knjigi – Biografija umetnice 1928–2020 in Ustvarjanje.

»Razstava z naslovom Melita Vovk osebno, za katero je izbor pripravila njena hči, prav tako akademska slikarka, Eji Štih, bo po sklopah na ogled na več lokacijah hkrati,« je zapisala umetnostna zgodovinarica Ana Marija Kunstelj, ki z besedilom spremlja razstavljenе sklope.

»Izbor del za razstavo ni bil lahek, saj je bila Melita Vovk vsestranska umetnica, v javnosti najbolj znana kot ilustratorica, karikaturostka, scenografinja in kostumografinja, vendar je njen opus veliko več kot to. Že sam naslov razstave nosi sporočilo, da bo posebna, saj bo poleg ilustracije in njenih slikarskih del, ki so bila bodisi objavljena bodisi že razstavljenā, prikazala tisti del njenega opusa, ki je bil povsem osebni in je nastajal iz njenega čistega likovnega raziskovanja in užitka, torej ni bil namenjen javni predstavitvi. Na prizoriščih: Blejski grad – Galerija Stolp, Kapela in Dvorana nad muzejem, Festivalna dvorana Bled, Kavarna Apropro Bled, Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled in Galerija Melite Vovk v Trgovskem centru Bled bodo tako na ogled dela, ki jo predstavljajo kot portretistko in kronistko osebnega študijskega in družinskega življenja, kot slikarko, ki je bila vpeta v sočasne likovne tokove, kot grafičarko (na Akademiji za likovno umetnost je opravila specializacijo iz grafike) pa tudi kot risarko in koloristično virtuozinjo pejsažev, kolažistko in povsem abstraktno umetnico z veliko osebnoizpovedno in družbenokritično angažiranostjo.

Zavod za kulturo Bled se s posebno razstavo in izdajo knjige o Meliti Vovk poklanja veliki blejski umetnici in častni občanki. Bled bo dva meseca tako ena sama velika galerija, kjer bodo na ogled avtoričina dela. Zaživela je tudi posebna spletna stran melitavovk.si, kjer je tudi prostor za anekdote o Meliti. Svojo zgodbo lahko odda vsak, ki je tako ali drugače stopil na slikarkino pot.

KOLAŽI IN FANTASTIČNE RISBE

*BLEJSKI GRAD – GALERIJA STOLP
Grajska cesta 61, 4260 Bled | PON–NED | 9:00–17:00

KRIŽEV POT

*BLEJSKI GRAD – KAPELA
Grajska cesta 61, 4260 Bled | PON–NED | 9:00–17:00

GRAFIKE

*BLEJSKI GRAD – DVORANA NAD MUZEJEM
Grajska cesta 61, 4260 Bled | PON–NED | 9:00–17:00

SLIKARSTVO, FANTASTIČNE RISBE, PEJSAŽI, GLEDALIŠČE

FESTIVALNA DVORANA BLED
Cesta svobode 11, 4260 Bled | PON–NED | 16:00–20:00

AVTOPORTRETI, ŠTUDIJ, DRUŽINA

GALERIJA MELITE VOVK
Ljubljanska cesta 4, 4260 Bled | PON–NED | 16:00–20:00

KROKI

KAVARNA APROPO BLED
Ljubljanska cesta 4, 4260 Bled | PON–NED | 9:00–19:00

IZBRANE ILUSTRACIJE

KNJIŽNICA BLAŽA KUMERDEJA BLED
Ljubljanska cesta 10, 4260 Bled

JUN | PON–PET | 10:00–19:00
SOB | 8:00–12:00
JUL | PON | 8:00–19:00
TOR–ČET | 8:00–14:00
PET | 8:00–19:00
SOB | 8:00–12:00

PREGLEDNA RAZSTAVA ILUSTRACIJ

GALERIJA INSTITUTA "JOŽEF STEFAN"
Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana | PON–PET | 9:00–17:00

*Ogled razstavne lokacije je mogoče ob nakupu vstopnice za Blejski grad, vse ostale razstavne lokacije so brezplačne.

Gorski javor v Zdraviliškem parku

V Zdraviliškem parku na Bledu raste novo drevo, gorski javor, ki je na Bled s seboj prinesel novo zeleno zgodbo. V tednu biodiverzitete in ob svetovnem dnevu čebel sta ga posadila veleposlanik Irske njegova ekscelencā Myles Geiran in blejski župan Janez Fajfar.

»To drevo ima veliko pomenov. Je nekaj, kar lahko občudujemo, je nekaj praktičnega, hkrati pa je simbol prijateljstva med Irsko in Slovenijo ter Bledom. V svojem praktičnem smislu drevo prispeva k ekosistemu, prehranski varnosti, nudi okolje za čebele, od čebel pa dobimo med. Je simbol prijateljstva. Pomembno je tudi, da je prav ta teden teden biodiverzitete, obeležili pa smo tudi svetovni dan čebel,« je dejal veleposlanik.

Čebelarica zveza Slovenije je ob svetovnem dnevu čebel, ki je nastal na pobudo Slovenije, zapisala: »Da je lahko tudi majhna država, kot je Slovenija, uspešna v mednarodnem merilu, priča zgodba, povezana z razglasitvijo svetovnega dneva čebel. Od pobude, ki jo je podala Čebelarica zveza Slovenije v letu 2014 in jo je enotno podprla slovenska politična javnost, pa vse do razglasitve na Generalni skupščini OZN v New Yorku 20. decembra 2017 so pretekla dobra tri leta. Letos na dan rojstva velikega čebelarkega učitelja Antona Janše 20. maja praznujemo svetovni dan čebel že četrto leto. Sporočilo tega dne je jasno: naredimo več za čebele in druge opraeševalce, da bomo na dolgi rok s tem pomagali k zagotavljanju hrane, ohranjanju zdravega okolja in biotske raznovrstnosti. Vse to v blaginjo nam in našim zanamcem!« Predsednik Čebelarkega društva Bled - Gorje Lovro Legat je dejal, da so posadili medovito drevo, kar je bil velik dogodek tudi v duhu svetovnega dneva čebel. Drevo bo raslo poleg čebelnjaka, tako da bodo čebele imele hrano zelo blizu. Gorski javor medu tako kot smreka, ima posebne uši, ki izločajo medovito tekočino, ki jo potem čebele nabirajo. »Letos je za čebele zares slabo leto, sami moramo vzdrževati svoje čebele, njihov stalež, če ga bomo nehali, bodo pomrle od lakote. Vzdržujemo ga z dodatnim sladkorjem, sam se porabil že okoli dvesto kilogramov sladkorja za krmljenje in pogače. S tem samo vzdržujemo čebelji

Veleposlanik Irske Myles Geiran in blejski župan Janez Fajfar sta v Zdraviliškem parku posadila gorski javor.

zarod, da ne usahne. Nujno potrebujemo lepše vreme, ko bo začela cveteti lipa, pa upamo, da tudi gozd, čebele morajo to cvetenje namreč dočakati v primerni kondiciji. Poudariti moram, da tega nismo nikoli počeli tako pozno spomladi, najdlje do 20. aprila, ne pa konec maja,« zaskrbljenostjo pravi Lovro Legat. Dr. Jan Bizjak, ki je s svojo strokovno ekipo iz Infrastrukture Bled pripravil zemljo in prostor za drevo, je pojasnil, da so posadili avtohtono slovensko drevo, gorski javor. »Drevo je avtohtono, najdemo ga po slovenskih gozdovih, medu, jeseni pa se tudi zelo lepo obarva. Tudi to je ne nazadnje pomembno, saj bo drevo raslo v Zdraviliškem parku. Sadika je že kar velika, saj je bilo drevo šolanu, to pomeni, da je bilo vzgojeno v drevesnici, kjer je preživelo kar nekaj let, njegova življenjska doba pa je sto let ali več.« Čebelar Blaž Ambrožič pravi, da namesto da bi letos svoje panje in dejavnost razširil, da bi nastajale nove satnice, teh ni, sam pa je do sedaj porabil že tristo ki-

logramov sladkorja. Brez hrane bi čebele pomrle takoj. In kaj letošnje razmere pomenijo za prihodnja leta? »Narava se bo pobrala, o tem ni dvoma. Pri čebelah je le problem, da če bi jih sedaj prepuštil samim sebi, jih ne bi ostalo niti za preživetje vrste.« Če je leto vremensko normalno, imajo čebele v naših krajih več kot dovolj hrane. »Zgodi se, da čebelarji iz drugih krajev čebele pripeljejo k nam na pašo. Pred petimi leti so bile na primer razmere idealne, ko je medila smreka, tako da so tudi čebelarji iz drugih krajev pripeljali čebele k nam na pašo,« še dodaja v upanju, da bo letos smreka ponovno zacvetela. Župan Janez Fajfar je bil vesel dogodka, veleposlaniku se je zahvalil za to prijetno in koristno gesto, čebelarjem pa zaželel vso srečo in predvsem lepše vreme. Zdraviliški park na Bledu je tudi sicer zelo prijazen do čebel, saj so v parku skupaj s postavitvijo učnega čebelnjaka zasadili tudi medovite rastline, tako da imajo čebele pašo zelo blizu.

Med finalistami v Madridu

V Madridu je sredi maja potekala turistična borza Fitur Madrid, ena izmed največjih poslovnih borz v mednarodni turistični industriji. Borze se je v imenu destinacij Skupnosti Julijske Alpe udeležila tudi predstavnicā Bleda, Vanja Piber. Eden izmed dogodkov je bilo tudi tekmovanje predstavitevnih destinacijskih filmov. Bled se je s spotom Prid' te na Bled, mi smo že kle uvrstil med tri finalistē v kategoriji Promocija mest. V kategoriji Promocija turističnih produktov je zmagal film Slovenske turistične organizacije »You can't spell Slovenia without love«. V angleščini to pomeni, da ne moreš črkovati besede Slovenija brez besede ljubezen (love). Turizem Bled s 1. junijem začēnja kampanjo z omenjenim spotom na Televiziji Slovenija. Kampanja nāgovarja slovenske goste, naj prenočijo na Bledu. Namenjena je predvsem razumevanju Bleda kot destinacije za preživljanje dopusta in ne le destinacije za kratek popoldanski obisk. Raziskave v turizmu pravijo, da bodo letos gostje iskali kraje, kjer ne bo gneče, kjer se bodo počutili varne in kjer bodo lahko uživali na prostem.

Spot, posnet z blejskimi vrhunskimi športniki, nāgovarja prav tovrstne goste. Bled je destinacija, na kateri se je treba zjutraj prebuditi.

Foto: Jošt Gantar

Štirje prostorski dokumenti Novi vhod v policijsko postajo

Precej pozornosti so na zadnji seji občinskega sveta v Šenčurju namenili štirim občinskim podrobnim prostorskim načrtom (OPPN), trem za poslovno cono in enemu za dom starejših.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Občinski svet v Šenčurju je na majski seji obravnaval več predlogov občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN). Eden od njih je tudi za območje ŠE-42 IG, gre pa za ozek pas zemljišča, ki poteka ob južnem in zahodnem robu obstoječe poslovne cone, namenjen pa je njeni širitvi. Drugi OPPN za območje ŠE-36 IG, druga faza, prav tako zadeva poslovno cono, in sicer severno od regionalne ceste Kranj–Brnik. V preteklosti je bila sporna zlasti gradnja novega priključka na regionalno cesto, za katero je sicer državna direkcija za infrastrukturo dala soglasje, občina pa se s tem ni strinjala. Župan Ciril Kozjek zdaj pravi, da se bo z gradnjo štiripasovne ceste od Kranja proti letališču marsikaj spremenilo, lokalna skupnost, ki ne želi zavirati razvoja gospodarstva, pa je zdaj podprla

OPPN. Nekaj svetnikov je v razpravi temu nasprotovalo in tudi glasovalo proti. Kot navaja župan, se zdaj začena postopek sprejemanja prostorskega dokumenta, kjer bodo imeli v javni razpravi občani (tudi svetniki) možnost dajati pripombe, da bodo prišli do sprejemljivega prometnega režima za to območje. Tretji OPPN pa je zadeval dom starejših, ki ga bo v Šenčurju gradil zasebni investitor Comett domovi, državno koncesijo zanj pa so pridobili letos.

»Veliko vprašanj je bilo namenjenih dostopu do prihodnjega doma in varovanju Weingerlove ulice,« je po seji povedal župan Ciril Kozjek. »Idejni projekt za prometno ureditev proti domu starejših ni stvar tokratnega OPPN, pač pa gre za to, da dokument čim prej razgrnemo in izpeljemo postopek do njegove druge obravnave in končnega sprejetja,

da lahko oddamo vlogo za gradbeno dovoljenje. Še letos bi namreč radi začeli graditi, kajti dom mora biti zgrajen do konca leta 2022. Hkrati bomo poskrbeli tudi za vso infrastrukturo, ki zajema tudi prometno ureditev. Promet do doma ne bo potekal po Weingerlovi ulici, temveč po obvozni cesti z zahodne strani, zgrajeni bosta tudi dve krožišči. Pri tem bomo varovali tudi gozdna in kmetijska zemljišča.«

Še zadnji OPPN pa je znoval zadeval poslovno cono, in sicer območje ŠE-37 IG, trenutno še gozdček v krožišču, ki vodi v cono. Tam je predvidena gradnja dveh poslovnih stavb. Kot navaja župan Kozjek, je tudi ta projekt prilagojen dejstvu, da bo tu mimo tekla štiripasovnica proti letališču. Enemu od investitorjev so odobrili še en uvoz. Predlog dokumenta so svetniki v drugi obravnavi potrdili.

JASNA PALADIN

Kamnik – Policijska postaja (PP) Kamnik ima od 1. junija dalje novo vstopno točko, in sicer se je vhod za občane trajno prestavil na vzhodno stran objekta oziroma se bo v policijsko postajo dostopalo z večjega občinskega parkirišča.

»Občina Kamnik kot lastnica objekta in policija sta zaključili dolgo pričakovani projekt zamenjave vhoda in nove sodobne dežurne sobe. Vsem, tako uporabnikom kot zaposlenim, se bo omogočil lažji in varnejši dostop do storitev policije. Ob izgradnji novega vhoda nismo pozabili niti na najranljivejšo skupino ljudi. Posebna pozornost in uporabnost, ko gre za dostop do

Vhod v Policijsko postajo Kamnik je zdaj mogoč le s parkirišča.

storitev, je bila s klančino in prilagoditvijo notranjih prostorov (avla, toaletni prostor) namenjena tudi njim,« pravi komandir PP Kamnik Aleksander Perlič, vesel, da to ne bo edina letošnja investicija v stavbo. Predvidoma sredi junija se bo začela

energetska sanacija, saj je bila občina uspešna na razpisu ministrstva za infrastrukturo. Sanacija je bila nujno potrebna, saj je objekt v slabem stanju. Kljub gradbišču bosta delovanje in dostop do storitev policijske postaje nemotena.

Prenovljena Cankarjeva ulica

JASNA PALADIN

Domžale – Občina Domžale je zaključila obnovo Cankarjeve ulice v Domžalah,

ki je potekala vse od sredine aprila. Obnovili so dobrih sto metrov sekundarnega kanalizacijskega voda, meteorno odvodnjavanje in

cestišče, položili granitne robnike in zamenjali javno razsvetlavo. Sanacija kanalizacije, ki jo je izvedlo JKP Prodnik, je stala osemdeset tisoč evrov, obnova cestišča in javna razsvetljava pa še 75 tisočakov.

OGLASNO SPOROČILO DM DROGERIE MARKT D.O.O., LITOSTROJSKA CESTA 48, LJUBLJANA

Kako boste pa vi zaščitili svojo kožo med poletjem?

Nekaterim porjavela polt predstavlja lepotni ideal, drugim modno muho, vsem pa bi moralo biti najbolj pomembno, da svoji koži ponudimo zaščito in nego, ki si jo zasluži. Poletni meseci poleg brezskrbnih morskih dogodivščin prinašajo močnejše sončne žarke, ki nam brez primerne zaščite lahko škodujejo.

Pred soncem bi se morali ščititi vse leto, je pa res, da je izpostavljenost soncu veliko večja poleti, med plavanjem ali poležavanjem na plaži. Da je to brez ustrezne zaščite, kot so kreme za sončenje, nevarno, danes ni treba posebej poudarjati, saj se večina ljudi zaveda, da čezmerno izpostavljanje UV-žarkom lahko vodi do dolgotrajnih posledic na koži.

Pravilna zaščita pred soncem

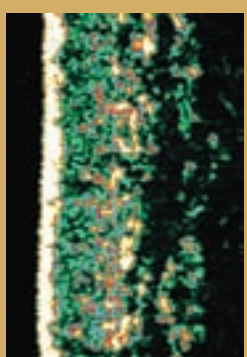
UV-žarki naši koži lahko škodujejo na različne načine. Uničujejo kolagen in elastin v koži ter s tem povzročajo

prezgodnje staranje kože, ki se kaže kot nastanek gub, koža izgubi mehko ter postane debelejša oziroma usnjata na otip. Največ poškodb zaradi sončnih žarkov nastane do 25. leta starosti. Poškodbe se skozi leta izpostavljenosti soncu seštevajo in vodijo v nastanek fotopoškodb, ki se odražajo kot mimične in elastotične gube, upad tonusa, pigmentacije, razširjene kapilare in poškodovana bariera. Krema za sončenje bo tveganje za nastanek kožnih bolezni zmanjšala za polovico, ima pa to preprosto kozmetično sredstvo, ki obstaja že od leta 1936, tudi druge pozitivne učinke. Pomaga ohranjati enakomeren ton in mehko bo kože ter preprečuje njeno prezgodnje staranje. Vedno izberite sončno kremo z zaščitnim faktorjem najmanj 30 ter na kožo nanesite zadostno količino kreme. Da boste zaščitili vse predele kože, ki so izpostavljeni soncu, boste morali uporabiti vsaj dve jedilni žlici kreme, vedno pa jo nanesite 15 do 30 minut pred izpostavljenostjo soncu in postopek ponovite vsaki dve uri ali po vsakem znojenju in plavanju. Koža vam bo hvaležna, in to na dolgi rok.

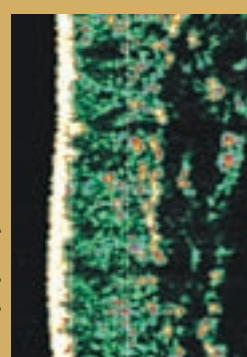
UV-slika kože iz dm Studia pred poletjem in po njem

Barvni madeži (rumene in rdečkaste pike) prikazujejo kolagen v dermisu. Bolj so pike svetle oziroma rumene, kakovostnejši je kolagen. S pregledom kože ugotovimo, kako je kolagen razporejen v dermisu; zaželeno je, da se prepleta čez cel dermis. Po poletju prerez kože v globino kaže vidno zmanjšanje kolagena in njegove kakovosti.

Koža pred poletjem

Koža po poletju

Preverite stanje svoje kože!

Ali ste kožo doslej dobro ščitili oziroma v kakšnem stanju je vaša koža danes, lahko preverite že pred začetkom poletja v dm Studiu v Kranju. Od 1. do 30. junija vam po promocijski ceni pregledajo kožo, poskrbijo za njeno nego in svetujejo o najustrenejši poletni zaščiti kože. Privoščite si paket pregleda stanja kože in nege obraza za pripravo na poletje od 30 evrov dalje.

Za rezervacijo termina pokličite na 04 517 05 10. Več informacij pa poiščite na dm Studio spletni strani.

Vaterpolski naslov prvič v Kamnik

VD Calcit Kamnik je prvič v zgodovini državni članski prvak v vaterpolu. V finalu so bili boljši od AVK Triglav Kranj. Za njimi je izjemna sezona, v kateri so osvojili tudi pokalno lovoriko.

JOŽE MARINČEK

Kamnik – V bazenu letnega kopališča v Kamniku so vaterpolisti VD Calcit Kamnik in AVK Triglav v sredo odigrali četrto tekmo končnice članskega državnega prvenstva. Rezultat je bil kar sedemkrat izenačen, na koncu pa so Kamničani zmagali z 12 : 11 (2 : 3, 3 : 0, 3 : 4, 4 : 4).

Finalno serijoso dobili so 3 : 1 v zmagah. V sezoni 2020/2021 so se tako okitili s kar dvema članskima naslovoma, saj so osvojili tudi naslov pokalnega zmagovalca. »Pokalnemu naslovu smo hoteli dodati še naslov državnega prvaka in uspelo nam je. Pogoje za delo smo imeli najslabše, saj Kamnik nima zimskega bazena. Tako smo trenirali v Kranju, Radovljici in Ljubljani.

Vesetje vaterpolistov VD Calcit Kamnik po osvojitvi zgodovinskega naslova državnih prvakov

V finalu smo hitro v zmagah povedli z 2 : 0. Sledil je poraz, po katerem smo vedeli, da se bomo težko postavili

nazaj v zmagovalni ritem. Ta tekma je bila zares težka, a na koncu nam je uspelo. Z Matejem Nastranom

je moštvo dobilo vodjo v vodi. Čestitke fantom za to zadnjo tekmo, v kateri so zdržali, kakor tudi za

tekme v ligaškem delu. Pokazali so borbenost in voljo do tega športa,« je po prejemu medalje povedal trener VD Calcit Kamnik Aleš Komelj. Medalje sta vaterpolistom izročila predsednik Vaterpolske zveze Slovenije Boštjan Tušar in župan Kamnika Matej Slapar.

Četrta tekma je bila sicer vse do zadnjega piska sirene napeta in izenačena. Do prave drame je prišlo proti koncu tekme, ko je AVK Triglav z zadetkom Juša Vonce povedel z golom prednosti (10 : 11). Minuto in 53 sekund pred iztekom časa je imel Kamnik možnost, da izenači iz kazenskega strela, a se je izkazal vratar AVK Triglava Jure Beton in strel Mateja Nastrana ubranil. V naslednjem kazenskem

strelu je bil uspešen kapetan domačega moštva Martin Stele, ki je nato zadel še minuto pred koncem za tretjo zmago in s tem osvojil naslova državnega prvaka. Po končani tekmi so trener Kamnika Aleš Komelj, njegov pomočnik Primož Romšak in fizioterapevt Tilen Leskovec oblečeni končali v bazenu letnega kopališča, kjer se jim je pridružil tudi predsednik kluba in gonilna sila kamniškega vaterpola Dare Homar. Veseleje ob baklah se je začelo.

Za trenerja VD Calcit Kamnik Aleša Komelja pa sezona še ni končala. Konec junija bo namreč s kadetsko reprezentanco v Mariboru odigral kvalifikacijski turnir za nastop na letošnjem evropskem prvenstvu.

Atleti za državne naslove

Memorialu Vučko bo sledilo člansko državno prvenstvo v atletiki.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Športni center Kranj bo ta konec tedna v znamenju atletike.

V organizaciji Atletskega kluba Triglav Kranj bo jutri potekal 27. Mednarodni atletski miting mladih Kranj 2021 – Memorial Vučko. Nastopili bodo mladi atleti in atletinje od kategorije U12 do mlajših mladincev in mladink. Memorialu Vučko bo sledilo dvodnevno prvenstvo Slovenije za člane in članice. V soboto se bo Memorial Vučko začel predvidoma

ob 13. uri, ob 17.30 člansko državno prvenstvo, ki se bo zaključilo pod reflektorji, v nedeljo pa se bodo atleti za čim boljše rezultate borili od 16. ure. Prvenstvo v Kranju bo priložnost tudi za izpolnitev olimpijskih norm, zato bo udeležba številna. Kot je pojasnil Matjaž Polak iz AK Triglav Kranj, je za Memorial Vučko prijavljenih skoraj 370 mladih, za državno prvenstvo pa 370 atletov in atletinj.

Obe tekmovanji bosta potekali brez prisotnosti gledalcev.

Šenčurjani izgubili proti vodilnim na lestvici

Kranj – V sredo so nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi – zahod odigrali tekme 18. kroga. Rezultati: v skupini za prvaka: Ilirija 1911 – Tinex Šenčur 3 : 1, v skupini za obstanek: Zagorje – Žiri 0 : 4, Adria – Sava Kranj 0 : 3, TKK Tolmin – Arol Škofja Loka 5 : 1. Tekme 19. ali predzadnjega kroga bodo konec tedna. Gorenjci v ligi jih bodo odigrali v soboto z začetkom ob 17. uri. V skupini za prvaka bodo nogometaši Tinexa Šenčur gostili Svobodo Ljubljana, v skupini za obstanek pa se bodo srečali: Sava Kranj – TKK Tolmin, Arol Škofja Loka – Zagorje in Žiri – Šobec Lesce.

Kolesarski vzpon na Krvavec

Dvorje – Jutri bo 16. Kolesarski vzpon na Krvavec. Na sporedu bosta Kraljevski vzpon do Jezerc in Mali vzpon do Ambružarja. Start tekmovalnega dela bo ob 10. uri Pod Jenkovo lipo v Dvorjah. Na rekreativni vzpon brez merjenja časa se lahko podate med 8.30 in 9.50. Dogodek, ki bo štel za Pokal Slovenije za amaterske kategorije, organizira ŠD BAM.Bi.

V nedeljo bodo tekli na Ratitovec

Železniki – V nedeljo bo 25. Mednarodni tek na Ratitovec, ki bo štel za prvenstvo Slovenije v gorskih tekih in za državno prvenstvo. Organizator je AD Železniki. Prijave niso več možne.

Spremembe zamajale tla v klubu

V HDD SIJ Acroni Jesenice pravijo, da bi si želeli zadržati vse najboljše igralce in trenerje ter nadgraditi zgodbo, a to trenutno ni mogoče, se bodo pa potrudili odhode v največji meri nadomestiti.

MAJA BERTONCELJ

Jesenice – Za hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice je uspešna sezona z vrhuncem osvojitve novega, že 36. naslova državnih prvakov. Po sezoni se je z mesta športnega direktorja poslovil Marcel Rodman, klub je zapustil trener Mitja Šivic, ki se je preselil na klop tekmecev iz Ljubljane, člani HK SŽ Olimpija so postali tudi vratar Žan Us ter napadalci Jaka Sodja, Blaž Tomažević, Žan Jezovšek in Jaka Šturm, Andrej Hebar je končal kariero.

V vrstah železarjev priznavajo, da so premiki in spremembe, ki so se zgodili v zadnjem pol mesecu, zamajali tla v klubu. »Naš klub zapušča kar nekaj pomembnih členov iz preteklega sezone, ki so našli nove izzive v boljših ligah in bogatejših klubih. Kljub dejstvu, da velika večina odhaja k našemu največjemu rivalu, zaradi njihovih odhodov ne smemo biti preveč potrti, jezni in razočarani, ampak razumevajoči, saj njihovi odhodi pomenijo, da je naš klub izpolnil svoje poslanstvo, ki si ga je zadal na začetku sezone – razvoj mladega hokejskega kadra. Številni odhodi in osvojeni pokali v zadnji sezoni so dokaz, da smo vsi skupaj kljub vzponom in padcem delo opravili dobro in kvalitetno,« so zapisali

Jeseničani (v rdečih dresih) so v pretekli sezoni v finalu državnega prvenstva premagali Olimpijo. Kar nekaj železarjev se je po sezoni preselilo na klop Ljubljčanov, ki bodo premierno igrali v ligi ICE Hockey, medtem ko Gorenjci ostajajo v Alpski hokejski ligi.

v izjavi za javnost, in dodali, da bi si želeli zadržati vse najboljše igralce in trenerje ter nadgraditi zgodbo, vendar žal to v tem trenutku ni mogoče. »Kljub temu pa se bomo potrudili, da bomo odhode v največji mogoči meri uspešno nadomestili ter okrepili vodstvo kluba, da bomo v prihodnosti finančno močnejši. Vse to pomeni, da nismo obupali. Vodstvo kluba se trudi v čim krajšem možnem času zapolniti luknje, ki so se pojavile, in nadomestiti manjkajoči kader. V sezono vstopamo optimistično in z močno

jekleno voljo.« Na mestu direktorja kluba tudi v sezoni 2021/2022 ostaja Anže Pogačar. »Po zelo uspešni lanskoli sezoni in številnih odhodih iz kluba bi se bilo tudi meni sedaj najlažje posloviti od kluba, vendar pa nisem človek, ki bi se bal izzivov in bežal od odgovornosti. Lani sem občnemu zboru in predsedniku obljubil, da bom ostal na mestu direktorja kluba do konca sezone 2021/2022, in ker klub še vedno potrebuje mojo pomoč, bom držal besedo. Tudi v novi sezoni bomo sledili naši rdeči niti in

planu dela iz zadnjih dveh sezon. Ekipe bo nastopala v državnem prvenstvu, pokalu Slovenije in mednarodni Alpski hokejski ligi. V kratkem času moramo imenovati novega trenerja, začeti pogovore z igralci, sestaviti okostje ekipe, narediti plan priprav in prijateljskih tekem. Vsi vpeti v delovanje HDD Jesenice bomo naredili vse, da boste tudi v prihodnosti ponosni na klub,« pravi Pogačar.

V društvu upajo, da bodo lahko že kmalu razkrili prve okrepitve in spremembe v ekipi.

Pripravljeni na prihod gostov

Turistična panoga je ob rahljanju ukrepov pripravljena na sprejem domačih in tujih gostov. Ob tem Slovenska turistična organizacija (STO) skupaj s slovenskim turističnim gospodarstvom izvaja promocijske aktivnosti za zagon domačega turizma.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Ugodna epidemiološka slika je privedla do odpiranja gostinskih in nastanitvenih dejavnosti ter druge turistične ponudbe po vsej državi, kar je dobro izhodišče za začetek glavne poletne turistične sezone v Sloveniji. STO skupaj s številnimi partnerji izvaja osrednjo vseslovensko motivacijsko kampanjo Zdaj je čas. Moja Slovenija. Njen cilj je navdušiti domače prebivalce za oddih v Sloveniji in s tem spodbuditi okrevanje slovenskega turističnega gospodarstva. S kampanjo želi poudariti tudi nove, manj znane, inovativne produkte, aktivnosti in manj obiskane destinacije ter ozaveščati o pomenu trajnosti in zagotavljanja varnih doživetij.

Maja Pak, direktorica STO, je na novinarski konferenci ob odpiranju slovenskega turizma pred letošnjo turistično sezono dejala: »V letu Slovenije kot evropske gastronomske regije še posebej poudarjamo gastronomijo, zato smo za uvod v intenzivnejšo promocijo izdelali gastronomski video, ki predstavlja vrhunske kuharske mojstre in njihov način trajnostne gastronomije.«

Govorniki na novinarski konferenci ob odpiranju slovenskega turizma pred letošnjo turistično sezono (od leve): Marko Lenarčič, Iztok Altbauer, Fedja Pobegajlo, Maja Pak, Simon Zajc, Miha Kovačič / Foto: Nino Verdnik

Poudarila je, da za letošnje leto pričakujejo podobno število turistov kot lani. »Konkretni rezultati bodo odvisni od velikega števila dejavnikov, poleg precejšenosti populacije, splošne zdravstvene situacije in sproščanja omejitev tudi od varnostnih standardov na destinaciji, dostopnosti in privlačnosti ponudbe. Konkurenca med ponudniki bo močna, vendar Slovenija že vrsto let razvija in nadgrajuje svojo zavezanost trajnostnemu in varnemu turizmu po meri sodobnega gostinstva,« je dodala.

Simon Zajc, državni sekretar na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, je dejal, da je epidemija dodatno spomnila na pomen slovenskega turizma za naše gospodarstvo, saj je v največji meri prizadela prav turizem in vse z njim povezane dejavnosti. »V pripravi imamo interventni zakon za gospodarstvo in turizem, ki bo dodatno naslavljal izzive podjetij v turizmu, verjamemo pa, da bosta k živahni poletni turistični sezoni največ doprinesla precejšenost prebivalstva in upoštevanje visokih higienskih standardov,« je

dejal in dodal, da so turistični boni veljavni še do konca leta, zato bi bilo škoda, da ostanejo neizkoriščeni.

Na novinarski konferenci so stanje v slovenskem turizmu predstavili tudi Fedja Pobegajlo, direktor Turistično gostinske zbornice Slovenije, Iztok Altbauer, direktor Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč, Miha Kovačič, direktor Kongresnega urada Slovenije, in Marko Lenarčič, direktor Združenja Aktivna Slovenija, ki je med drugim pojasnil, da bo junija odprtost nastanitve 60-odstotna.

Dohodnina: več vračil kot doplačil

V drugem svežnju informativnih izračunov dohodnine je za 33,3 milijona evrov doplačil in 242,6 milijona evrov vračil dohodnine.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava je v ponedeljek na naslove 567.629 davčnih zavezanecv poslala drugi in hkrati zadnji sveženj informativnih izračunov dohodnine za leto 2020. Zavezanci naj zdaj izračune natančno pregledajo in preverijo, ali so v izračun vključeni vsi podatki in ali jim je dohodnina pravilno odmerjena. Če se z izračunom strinjajo, jim ni treba storiti ničesar in izračun bo po poteku roka za ugovor samodejno postal odločba. V primeru, da se z izračunom ne strinjajo, imajo do 30. junija čas, da na predpisanem obrazcu vložijo ugovor. Z ugovorom lahko uveljavljajo tudi posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane, če tega niso storili že prej. Rok za doplačilo premalo plačane dohodnine ali za vračilo

preplačila poteče 30. julija, v primeru vložitve ugovora pa obveznost doplačila ali vračila ne nastane.

V finančni upravi opozarjajo zavezance, naj bodo pri pregledovanju informativnega izračuna pozorni na regres, na del plače za poslovno uspešnost in posebno davčno obravnavo dodatkov, ki so jih nekateri v času epidemije covid-19 prejeli za delo v težkih, zahtevnih in tveganih razmerah. Zavezance tudi prosijo, da naj čim več zadev glede informativnega izračuna s finančno upravo urejajo v okviru klicnega centra na številki 08 200 1001 ali po elektronski pošti finančnih uradov. Če so lani imeli obdavčljive dohodke, a do 15. junija ne bodo prejeli informativnega izračuna dohodnine, morajo sami vložiti dohodninsko napoved do 2. avgusta.

Nov lastnik Nove KBM

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Lastnika Nove KBM ameriški sklad Apollo, ki ima v lastni 80-odstotni delež banke, in Evropska banka za obnovo in razvoj – EBRD, v njeni lasti je 20 odstotkov banke, sta podpisala pogodbo o prodaji banke madžarski OTP Bank.

Zaključek posla bo odvisen od pridobitve soglasij regulatorjev, predvidoma se bo končal v drugem četrtletju prihodnjega leta. Ker ima OTP v Sloveniji v lasti že SKB banko, ki jo je lani kupila od francoske Societe Generale, bo z nakupom Nove KBM nastala največja bančna skupina, večja od NLB.

Občina in podjetniki z roko v roki

Kamniški župan Matej Slapar in predsednik Podjetniškega kluba Kamnik Ivan Hribar sta podpisala protokol o sodelovanju.

JASNA PALADIN

Kamnik – Protokol o sodelovanju med Občino Kamnik in Podjetniškim klubom Kamnik (PKK) je bil prvič podpisan že leta 2017 in takrat sta se obe strani zavezali, da bodo sodelovanje s formalnim podpisom obnavljali vsak mandat.

Protokol obe strani zavezuje, da s sodelovanjem in partnerskim odnosom gradita učinkovito podporno okolje za razvoj podjetništva v občini. »Gre za zelo trdno in močno povezovanje, ki se je začelo leta 2015, ko se je Podjetniški klub Kamnik ponovno vzpostavil. Vsi predsedniki PKK so s svojim znanjem, izkušnjami in modrostjo ter vizionarstvom dajali temu prostoru bogato dodano vrednost. V okviru podjetniškega kluba

nam dajete nova znanja in izkušnje, ki jih v drugih občinah nimajo. Iskreno sem ponosen in hvaležen, da vi ta znanja združujete in podajate naprej mladim podjetnikom, ki se združujejo v okviru KIKštarterja in ustvarjajo nove pogoje za delo sebi in svojim zaposlenim. Iz KIKštarterja je šlo že

več sto delovnih mest in nato smo ponosni,« je ob podpisu dejal župan in poudaril, da mora občina podjetnikom bolj prisluhniti in pomagati predvsem pri prostorskem načrtovanju. »Na Kamniškem je veliko dobrih in uspešnih podjetnikov, ki jih je treba še bolj motivirati in spodbujati, da bomo

odšli skupaj iz te krize. Dovoljni smo, da nas podpira Občina Kamnik z različnimi ukrepi kot tudi s pomočjo države. Če teh ukrepov ne bi bilo, bi bilo število nezaposlenih ogromno. Gradimo naprej na pozitivnih zgodbah in naj nas pozitivne stvari vodijo naprej,« pa je poudaril Hribar.

S podpisom protokola o sodelovanju so imenovali tudi komisijo, ki jo sestavlja vseh pet dosedanjih predsednikov PKK (Urban Bergant, Tomaž Lah, Aleš Juhant, Stojan Hergouth in Ivan Hribar) ter trije predstavniki Občine Kamnik. Delovna skupina se bo redno srečevala in iskala rešitve za še boljši razvoj gospodarstva v Kamniku in regiji. Podjetniški klub Kamnik združuje že več kot šestdeset podjetij.

Matej Slapar in Ivan Hribar

V družbi **Trelleborg Slovenija, d.o.o.** proizvajamo in tržimo visoko kakovostne gumene tehnične izdelke in pnevmatike. Smo del mednarodne skupine Trelleborg, prilagodljiv nišni proizvajalec in razvojni partner ključnih strank.

PROSTA DELOVNA MESTA

- IZDELOVALEC GUMENIH IZDELKOV
- STROJNI VZDRŽEVALEC

Iščete zaposlitev ali študentsko delo?
Ste vajeni večizmenskega dela oz. se ga ne bojite?
Imate veselje do dela, ste vestni in odgovorni?

Vabimo vas, da pošljete prijavo na:
si.zaposlitev@trelleborg.com ali
Trelleborg Slovenija, d.o.o., Škofjeloška c. 6, 4000 Kranj

Iščemo zanesljive delavce, s katerimi bo moč graditi dolgoročno delovno razmerje.

**Več o podjetju: www.trelleborgslovenija.com,
www.trelleborg.com in www.mitas-tyres.com**

Avtocestna policija v torek začela delati

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – V torek je začela delati specializirana enota avtocestne policije. Gre za Specializirano enoto avtocestne policije Ljubljana, ki bo pokrivala območje Policijske uprave Ljubljana, kamor sodijo ljubljanski avtocestni obroč do Biča (dolenjska avtocesta), Unca (primorska avtocesta), predora Trojane (štajerska avtocesta) in tudi del gorenjske avtoceste do Torovega. V enoti trenutno dela 41 izkušenih policistov, po kadrovski dopolnitvi pa bodo svoje delo razširili na celotno gorenjsko avtocesto, torej vse do Karavank, napovedujejo v policiji.

Specializirana enota SEAP ima poleg vozil (nekatera so

bila razporejena s postaj prometne policije, dodatna vozila pa so še v postopku nabave) že na voljo tudi ustrezno opremo za merjenje hitrosti, kot so vozila z videonadzornim sistemom Provida, laserski merilniki hitrosti in varnostne razdalje med vozili, oprema za preglede tovornih vozil itd.

Naloge policistov specializiranih enot avtocestne policije bodo usmerjene v zagotavljanje prometne varnosti na avtocestah in hitrih cestah ter v odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. Nadzor, ki ga bodo izvajali, se bistveno ne bo razlikoval od dosedanjega nadzora, vsekakor pa ga bo odslej več, še pojasnjujejo na generalni policijski upravi.

Avtocestna policija že deluje po avtocestah okoli Ljubljane.

Policisti preiskujejo nesrečo na pločniku

SIMON ŠUBIC

Kamnik – V sredo okoli 17.30 se je na pločniku v bližini naslova Šutna 76 v Kamniku zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena pešec in kolesar. V nesreči je kolesar s krmilom kolesa oplazil pešca po glavi, nato pa brez ustavljanja s kraja odpeljal. Mlajši kolesar je vozil mestno kolo mat modre ali

zeleno barve, oblečen je bil v modro majico in bež kratke hlače. Pešec, in sicer mlajši otrok, je bil v nesreči lažje poškodovan.

Policija poziva neznanega kolesarja in morebitne priče nesreče, da zaradi razjasnitve okoliščin nesreče pokličejo na Policijsko postajo Kamnik na telefonsko številko 01/830 31 80 ali na telefonski številki 113 in 080 1200.

V dveh tednih petdeset kršitev kolesarjev

SIMON ŠUBIC

Kranj – Znani so rezultati preventivne akcije za večjo varnost kolesarjev, ki je potekala v drugi polovici maja, v njej pa so slovenski policisti sodelovali z izvajanjem poostrejšega nadzora. V 14 dneh so ugotovili nekaj več kot 1.241 kršitev kolesarjev, med vozniki motornih vozil pa 204 kršitve, s katerimi so vozniki ogrozili varnost kolesarjev. Od skupno

1.445 kršitev so v 1.020 primerih izrekli opozorila. Pod vplivom alkohola je vozilo 49 kolesarjev. Na Gorenjskem so policisti obravnavali petdeset kršitev kolesarjev. Uvedli so 19 prekrškovnih postopkov in izrekli 31 opozoril. En kolesar je bil pod vplivom alkohola (0,96 mg/l). V času nadzora je več dni deževalo, kar je vplivalo tudi na manjšo prisotnost kolesarjev v prometu, so še pojasnili gorenjski policisti.

Gore, kjer je še veliko snega, terjale nov davek

Na avstrijski strani Dolgih njiv so v ponedeljek našli mrtvo slovensko planinko. Policija opozarja, da razmere v gorah niso tako varne, kot se zdi na prvi pogled.

SIMON ŠUBIC

Tržič – V ponedeljek popoldan so na večjem območju Košute iskali pogrešano slovensko planinko. Med pregledovanjem terena iz policijskega helikopterja so jo našli mrtvo na avstrijski strani Dolgih njiv. »O najdbi so bili v okviru mednarodnega policijskega sodelovanja obveščeni avstrijski varnostni organi, ki so glede na lokacijo najdbe opravili nadaljnje aktivnosti,« je pojasnil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj. Za iskanje so sicer v okviru Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) aktivirali tudi njihove službe za reševanje. Poleg policije so posredovali še gorski reševalci iz Tržiča, vodniki reševalnih psov Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) in Zveze reševalnih psov Slovenije in Skupina za iskanje pogrešanih SIP-4 Gorenjska, so navedli na URSZR.

V letošnjem letu se je v gorah zgodilo že več smrtnih nesreč. Po podatkih GRZS na včerajšnji dan je letos v gorskih nesrečah umrlo že 15 oseb. »Usodni so bili snežni plazovi, padci in zdrsi,« pojasnjujejo na Policijski upravi Kranj. Kot opozarjajo, smo trenutno v obdobju navidezne idile, ki pa ni tako varna, kot se zdi na prvi pogled. V visokogorju je namreč še vedno veliko snega, ki je ponekod trd in zbit, posamezna pobočja so lahko tudi poledenela. Nevarni so predvsem grebeni, izpostavljena pobočja in brezpotja.

»Samo ustrezna oprema v trenutnih razmerah ni dovolj. Potrebna je tudi velika previdnost, odločitve znotraj svojih izkušenj in zmožnosti ter neprestano prilagajanje ture razmeram na terenu. To so stvari, ki jih družbena omrežja in splet velikokrat prikažejo drugače, kot so v resničnosti. Kar je lepo, za vsakega ni nujno

Letalska policijska enota je ta teden posnela razmere na Grintovcu, kjer je sneg zbit in trd ter zato zelo nevaren za zdrse. Posnetek si lahko ogledate na strani PU Kranj na Facebooku. / Foto: Facebook (posnetek zaslon)

tudi varno,« je povedal Kos.

Policisti zato obiskovalce gora pozivajo, naj spoštujejo sebe in gore in naj ne podcenjujejo razmer. Prav tako pozivajo, da se v gore odpravite v družbi vsaj še ene osebe, pred odhodom na turo pa svojem ali prijateljem tudi sporočite, kam se odpravljate (točno turo in dinamiko

vzpona in sestopa), s kom greste in kdaj se nameravate vrniti. Pomembno je tudi vpisovanje v knjižice v planinskih kočah in na vrhovih, ker se tako ob morebitni nesreči in iskanju oži območje reševanja. Če pot vmes spreminite, o tem obvestite tistega, ki ste ga z odhodom na turo seznanili.

Povečali bodo nadzor nad motoristi

Stanje na področju varnosti motoristov in mopedistov, letos jih je v prometnih nesrečah umrlo že dvanajst, se je poslabšalo, zato bodo policisti okrepili nadzor nad njimi.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Minuli mesec je na slovenskih cestah umrlo kar 17 udeležencev prometa, toliko kot v marcu in aprilu skupaj. Med vzroki za smrtne prometne nesreče izstopata nepravilna stran oziroma smer vožnje. Več kot polovica smrtnih žrtev v maju (osem) je bilo voznikov enoslednih vozil, medtem ko se je v prvih petih mesecih smrtno ponesrečilo že dvanajst motoristov in mopedistov. Zaradi poslabšanja stanja na področju varnosti voznikov enoslednih vozil bo policija začela intenzivneje izvajati nadzor nad njimi, napovedujejo v Agenciji za varnost prometa (AVP). Predvsem ob koncih tedna lahko vozniki motornih koles pričakujejo povečano prisotnost policistov na odsekih, ki jih najpogosteje uporabljajo ali pa iz prometnovarnostnega vidika spadajo med bolj nevarne. Policija bo občasno

Na slovenskih cestah je letos umrlo že deset motoristov in dva mopedista, vsi so bili moški. Slika je simbolična.

izvajala tudi nadzor prometa iz zraka, na odsekih, kjer je prometna varnost slabša, pa je že začela postavljati silhuete policistov z radarjem. Silhuete, ki dokazano umirjajo promet, je sicer vsem osmim policijskim upravam zagotovila AVP.

AVP in policija voznikom motornih koles in mopedov pa tudi drugim voznikom motornih vozil svetujeta, naj adrenalina ne sproščajo na cestah, saj lahko lepe

spomine na prevožene kilometre ustvarijo tudi z umirjeno vožnjo in ob spoštovanju cestnoprometnih predpisov. Motoriste še pozivata, naj se na pot odpravijo v popolni motoristični opremi, poskrbijo naj za ustrezno hidracijo, načrtovanje počitkov na daljših poteh, nikdar naj tudi ne vozijo pod vplivom alkohola. Pri alkoholiziranih mopedistih je namreč letos povprečna izmerjena stopnja alkoholiziranosti

znašala kar 1,53 promila, pri motoristih pa 1,21 promila.

Počasni podatkih je bilo v prvih petih mesecih v prometnih nesrečah udeleženih 138 voznikov motornih koles (lani 142) in 90 voznikov mopedov (lani 100); 46 voznikov se je v njih hudo poškodovalo, 111 pa lažje (lani prav tako 46 hudo poškodovanih, lažje pa 120). Skoraj dve tretjini (145 od 228) prometnih nesreč so letos povzročili motoristi oziroma mopedisti. Med vzroki prometnih nesreč z udeležbo enoslednih motornih vozil prednjačita neprilagojena hitrost in izsiljevanje prednosti.

V prometnih nesrečah je umrlo deset motoristov in dva mopedista (lani do maja skupno osem), vsi so bili moški, največ jih je bilo iz starostnih skupin od 25 do 34 let in od 45 do 54 let. Od dvanajstih smrtnih nesreč so jih sedem povzročili sami. Med umrlimi motoristi eden ni uporabljal čelade, prav tako je ni imel eden od umrlih mopedistov.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Bohinjska kraljica – najdebelejša smreka v Sloveniji

Smreka ima 169 centimetrov prsnega premera, visoka je 47 metrov, volumen njenega debla znaša 31,6 kubičnega metra. V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so o njej posneli film, ki so ga premierno predvajali v nedeljo zvečer na straneh zavoda in Bohinja na Facebooku.

CVETO ZAPLOTNIK

V Sloveniji vsako leto zadnji teden v maju poteka Teden gozdov, s katerim Zavod za gozdove Slovenije in druge ustanove s področja gozdarstva predstavijo javnosti pomen gozdov in gozdarstva. Na Gorenjskem se je letos v tem tednu zvrstilo

več dogodkov in aktivnosti, v blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS – OE Bled) so organizirali virtualno razstavo likovnih del Sledi v gozdu, v nedeljo pa so na Facebooku na straneh Zavoda za gozdove Slovenije in Bohinja (Turizma Bohinj) premierno predstavili film Bohinjska

kraljica, to je film o najdebelejši znani smreki v Sloveniji, ki raste v Bohinju.

Zgodba o tem, kako so »kraljico« odkrili, je zanimiva. Gozdar Lojze Budkovič je z zgornje postaje žičnice Vogel z daljnogledom pogledoval naokrog in pri tem mu je v oči padla visoka smreka pod smučiščem. Poleti 1993. leta sta jo s sodelavcem Markom Gašperinom načrtno odšla iskat, in ko sta prišla do nje, sta bila presenečena: že takrat je bila to najdebelejša smreka v Bohinju, na prsni višini, to je 1,3 metra od tal, je imela premer 159 centimetrov. Letos so na pobudo gozdarke načrtovalke Lucije Odar iz ZGS – OE Bled ponovno izmerili njen prsni premer, namerili so 169 centimetrov. Arborista Rok Kozjek Mencinger in Gašper Finžgar sta na smreko tudi splezala in s pomočjo merilnega traku izmerila njeno višino in premere drevesa po odsekih. Na podlagi teh meritev so ugotovili, da je smreka visoka 47 metrov in da volumen debla znaša 31,6 kubičnega metra. Dr. Jernej Jevšenak iz Gozdarskega inštituta Slovenije je smreki odvzel izvrtke, na podlagi katerega so ocenili, da je smreka stara dvesto let. Ekipa gozdarjev Zavoda za gozdove Slovenije, Gozdarškega inštituta Slovenije in

Gozdarja Lucija Odar in Lojze Budkovič med merjenjem debeline smreke / Foto: Anika Odar

Najdebelejša smreka v Sloveniji / Foto: Anika Odar

V Sloveniji so najdebelejša in najvišja drevesa zavarovana kot naravne vrednote. Seznam teh dreves vodi Zavod RS za varstvo narave, ob vsakem drevesu so zabeležene tudi njegove dimenzije. Da je Bohinjska kraljica najdebelejša smreka v Sloveniji, so preverili na seznamu naravnih vrednot, obenem pa so se pozanimali tudi pri gozdarških kolegih, ali so morda nedavno odkrili kakšno novo, še debelejšo smreko.

arboristov je potrdila, da je najdebelejša smreka v Bohinju tudi najdebelejša znana smreka v Sloveniji.

Smreka raste na strmem pobočju južno nad Bohinjskim jezerom v gozdu, ki je v lasti ljubljanske nadškofije. Ker ima veliko prostora za rast, je razvila lepo

simetrično krošnjo, dobro tudi prirašča, zato pričakujejo, da se bo v prihodnosti še odebelila. Je vitalna in je doslej uspešno kljubovala vsem vremenskim ujmam in napadom podlubnikov. Na deblu sta dve vidni razpoki, ki sta verjetno nastali zaradi udarca strele.

Ker smreka raste na nedostopnem terenu, kamor bi težko organizirali ogled, so na pobudo Lucije Odar o njej posneli film, ki so ga predstavili v nedeljo zvečer. Film je posnela in zmontirala Mojca Odar, izdelavo je financiral zavod Turizem Bohinj. »Film smo posneli z namenom, da Bohinjsko kraljico pokažemo javnosti,« je dejala Lucija Odar, ki je zanimanje za debela drevesa podedovala od starega očeta, gozdarja Ivana Vebra. Na njegovo pobudo so namreč v Bohinju že 1979. leta začeli načrtno iskati debela drevesa – jih meriti, fotografirati in vnašati v register debelih dreves.

Kultura

Junija mineva deset let, odkar so v nekdanjem Globusu odprli Mestno knjižnico Kranj. **Stran 14**

Pogovor

Tomaž Plahutnik bo prejel Gerbičevo nagrado za življenjsko delo. **Stran 15**

Zanimivosti

Ivan Sivec je napisal roman o Ivanu Tavčarju z naslovom Visoški gospod. **Stran 16**

Od petka do petka

Del zakona o nalezljivih boleznih je neustaven, zato je neustavna tudi uvedba policijske ure, prepovedi zbiranja in prepovedi prehajanja občinskih meja, je odločilo ustavno sodišče. / Foto: Gorazd Kavčič

Protivladni protestniki so pred tednom dni zasedli križišče Celovške in Tivolske ceste v Ljubljani. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Brdu pri Kranju je v začetku tedna potekal letni posvet slovenske diplomacije, ki je bil posvečen predvsem predsedovanju Slovenije Svetu EU v drugi polovici leta.

Ustavno sodišče razveljavilo vladne odloke

SIMON ŠUBIC

Policijska ura in prepoved zbiranja neustavni

Del zakona o nalezljivih boleznih, ki pooblašča vlado, da prepove oziroma omeji gibanje in zbiranje, je v neskladju z ustavo, zato so neustavni tudi vladni epidemiološki odloki, s katerimi je uvedla policijsko uro ter prepoved zbiranja in prehajanja občinskih meja, je odločilo ustavno sodišče. Z objavo ustavne odločbe so ustavljeni vsi odprti postopki zaradi kršenja teh vladnih odlokov, prav tako nikomur, ki je bil kaznovan zaradi kršenja teh omejitev, a globe še ni plačal, te ne bo treba poravnati. Tisti, ki so globo že plačali, pa denarja ne bodo mogli zahtevati nazaj. Ustavno sodišče je razsodilo, da so vladni odloki, ki omejujejo gibanje in zbiranje prebivalstva, neustavni, saj je imela vlada pri tem prevelika pooblastila in postavljenih premalo varovalk, kot sta dolžnost posvetovanja in sodelovanja s stroko ter obveščanje javnosti o okoliščinah in strokovnih stališčih, ki so pomembna za odločanje o ukrepih. Državni zbor mora ugotovljeno neskladje v zakonu o nalezljivih boleznih odpraviti v dveh mesecih, do tedaj pa se ustavno sporne določbe zakona uporabljajo še naprej.

Kot so zapisali na ustavnem sodišču, so tako odločili, da bi zavarovali zdravje in življenje ljudi, ki bi lahko bila zaradi odsotnosti zakonske podlage v prihodnje ogrožena. Dodali so, da je bil s tem preprečen nastanek še hujšega protiuustavnega stanja.

Neuspela razrešitev Zorčiča in protest

Koaliciji minuli petek tudi v drugem poskusu ni uspelo razrešiti predsednika državnega zbora Igorja Zorčiča, saj je za razrešitev glasovalo 45 poslancev, eden premalo, dva pa sta se vzdržala. Poslanci opozicijskih strank LMŠ, SD, Levica in SAB ter nepovezani poslanci, med katerimi je po odhodu iz poslanske skupine SMC tudi Zorčič, so glasovanje obstruirali. Vodja poslancev SDS Danijel Krivec je ob tem napovedal, da bodo poskusili tudi še tretjič, medtem ko Zorčič meni, da bi bila najboljša možnost predčasne volitve. Opozicija tudi poudarja, da je petkovo glasovanje pokazalo, da vlada Janeza Janše v državnem zboru nima absolutne večine. Glasovanje v državnem zboru je sicer sovpadalo z začetkom petkovih protivladnih protestov v Ljubljani, ki se jih je po oceni policije udeležilo več tisoč ljudi, medtem ko pobudniki protesta pravijo, da

se je v prestolnici zbralo več deset tisoč protestnikov, ki so zahtevali odstop vlade in predčasne volitve. Protestniki so sicer po začetnem zbiranju na Prešernovem trgu in okoliških ulicah zasedli križišče Celovške in Tivolske ceste ter tako za nekaj ur povsem ustavili promet. Trg republike pred parlamentom, kjer so protesti potekali doslej, je bil namreč deloma zagrajen, prav tako je policija zaprla Gregorčičevo ulico, kjer je kabinet predsednika vlade.

Odstopila pravosodna ministrica

Vlada je minuli četrtek po več mesecih odlašanja odločila, da se ne bo seznanila z imenovanjem evropskih delegiranih tožilcev Tanje Frank Eler in Mateja Oštirja, temveč je ministrstvu za pravosodje naložila, naj nemudoma objavi nov poziv k vložitvi kandidatur za imenovanje dveh evropskih delegiranih tožilcev. Vlada je svojo odločitev, zaradi katere je takoj odstopila pravosodna ministrica Liljana Kozlovič, obrazložila, da Državno-tožilski svet ni oblikoval dovolj velike liste kandidatov oziroma za vsako tožilstvo mesto po tri kandidate. Državno-tožilski svet je ta teden sporočil, da gre za nezakonito ravnanje vlade, zato

bo Državnemu odvetništvu predlagal vložitev tožbe zaradi kršitve zakona v škodo javnega interesa.

Posvet slovenske diplomacije

Na Brdu pri Kranju je v začetku tedna potekal letni posvet slovenske diplomacije, ki je bil posvečen predvsem predsedovanju Slovenije Svetu EU v drugi polovici leta. Zbrane diplomate sta nagovorila tudi predsednik republike Borut Pahor in zunanji minister Anže Logar. Pahor je pozval h krepitvi proevropskih idej in da predsedovanje Svetu EU opravimo z zrelostjo, sodelovanjem in odgovornostjo. »Naši ljudje si želijo, da bi s predsedovanjem Svetu EU Slovenija svoj ugled okrepila. Vsekakor ne storila ničesar, kar bi ta ugled, ki smo ga trdo, skupaj z vami, gradili v zadnjih tridesetih letih, rahljalo,« je dejal. »Naslednji meseci bodo za vse nas zelo zahtevni,« pa je ocenil Logar, ki sicer meni, da je Slovenija na predsedovanje dobro pripravljena, zato se morajo na posvetu predvsem pogovoriti, kako udeležiti slovenske poglede in zaveze iz strategije o zunanji politiki in programa predsedovanja ter kako izboljšati izplen slovenskega predsedovanja.

Slovinci v zamejstvu (801)

Slovenščina je tržaška realnost

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch je v ponedeljek uradno obiskala Trst. Prva postaja obiska je bil Državni znanstveni licej Franceta Prešerna, na katerem poteka pouk v slovenščini in ga obiskuje 270 dijakov, že več let pa ga uspešno vodi ravnateljica Loredana Guštin. Ministrica se je z dijaki pogovarjala tudi o trideseti obletnici osamosvojitve Republike Slovenije in mladim položila na srce pomembnost vezi z domovino matičnega naroda in negovanja slovenščine, ki je najbolj središčna in najbolj uporabna stvar, za katero je treba skrbeti. Druga postaja obiska je bilo uredništvo Primorskega dnevnika, osrednjega časopisnega medija, ki je skupaj z

drugimi zamejskimi mediji eden ključnih dejavnikov za ohranjanje slovenske besede.

Osrednja točka ponedeljkovega ministričinega obiska v Trstu je bil pogovor s

Tokrat samo kratka vest iz Celovca, kjer je Mohorjeva v ponedeljek v novem Slomškovem domu v Ainethgasse odprla drugo skupino v prvih dvojezičnih otroških jaslih v Celovcu. V vsaki skupini je zdaj 15 otrok. Za dvojezične jasli vlada v Celovcu veliko zanimanje.

tržaškim županom Robertom Dipiazom, predsednikom in podpredsednikom tržaškega občinskega sveta Francescom Pantecom in Igorjem Švabom, slovenskimi občinskimi svetniki in političnimi predstavniki slovenske manjšine v Trstu. Ministrica Jaklitscheva

se je županu Dipiazu zahvalila za njegovo zavzetost pri vračanju Narodnega doma Slovincem in ga prosila, da bo občina tudi v prihodnje izpeljala vse postopke do dokončne vrnitve doma Slo-

vencem, tako kot je bilo dogovorjeno. Župan je obljubil pomoč. Ministrica se je županu tudi zahvalila za besede, ki jih je izrekel lani na svečanosti v Bazovici, da bazoški junaki niso bili teroristi. Ob predstavljanju skrbi slovenske države za italijansko skupnost pa je

Ministrica dr. Helena Jaklitsch med dijaki Državnega znanstvenega liceja Franceta Prešerna v Trstu

ministrca tržaške sogovornike spomnila, da bi moral tudi Trst bolj poskrbeti za vidno dvojezičnost in prisotnost slovenščine v javnem prostoru. Slovenci in slovenščina so tržaška realnost. Ker je zanimanje za slovenske šole in vrtce veliko, ti pa nimajo zagotovljene ustrezne opreme in infrastrukture, je pomoč občine pri tem in tudi pri zagotavljanju pogojev dopolnilne popoldanske vzgojne

dejavnosti nujna. Večini italijanskih šol je taka pomoč že zagotovljena, od šol s slovenskim učnim jezikom pa jo je deležna le ena. Znova pa je bila poudarjena želja po večjem kulturnem povezovanju in sodelovanju med Trstom in Ljubljano.

Naj spomnim: Ivan Tavčar je dejal, da je Ljubljana srce Slovenije, Trst pa pljučica, Ivan Cankar pa je na svojem zadnjem predavanju v Trstu te besede ponovil!

Po svetu

V očeh beguncev

Po begunskem navalu na Evropo, ki je svoj vrh dosegel jeseni 2015, smo doživeli povsem različne odzive Evropejcev. Kaj pa begunci, kako oni doživljajo nas? Svoj odgovor je napisal češki pisatelj Marek Šindelka ...

MIHA NAGLIČ

Utrujenost materiala

Marek Šindelka (1984) je na Češkem zelo znan in priljubljen pisatelj. Letos je izšel slovenski prevod njegovega romana *Utrujenost materiala*, naslednji odlomki pa so iz intervjuja, ki ga je z njim opravila Ana Jurc. Kako ocenjuje odziv naše generacije na begunsko vprašanje? »Ne bi rekel, da gre samo za našo generacijo, ker vprašanje begunstva ni novo. Že Guillaume Apollinaire je pisal pesmi o beguncih. Tema je ves čas prisotna, ker so ves čas prisotne tudi vojne – bojim se, da je to del človeške narave. Zato imam tako rad romane Cormaca McCarthyja: pokazati zna, da se moramo ljudje zamotiti, in to je za nas vojna. Begunci pa so posledica vojne in trpljenja. Zavedati se moramo, da smo del tega sistema, da nam ni situacija padla na glavo iz ljubelega miru. Kot Evropejci smo del svetovne elite in včasih prelahko pozabimo na to, da je vse bogastvo, ki je tukaj nakopičeno, posledica kolonializma. Slovenci in Čehi nismo bili kolonialisti, smo pa prav gotovo imeli koristi od dominantnega položaja celine v svetu in od bogastva, ki se je stekalo v Evropo. Kot

umetnik se na neki način počutim obvezanega spregovoriti: umetnost, še posebej književnost, bi morala po mojem mnenju vedno stati na strani šibkih in zatiranih. Nisem politični pisec, gre za moje osebno prepričanje – če ne bi naredil ničesar, ne bi mogel mirno spati.« Naslednje vprašanje: je nestrpnost do migrantov pravi obraz Evrope ali pa je posledica političnih manipulacij? »To je ključno vprašanje. Kot državljani Češke bi se odločil za možnost b. Politika je leta 2015 grozljivo zlorabila situacijo: na Češkem ni bilo nobenih beguncev, a so mediji in politika umetno ustvarili histerijo. Ljudje so bili pripravljani na vojno, na konec sveta, kakršnega poznamo. Nihče ni na glas rekel: ozrite se okrog sebe, ali morda vidite kakega begunca? Vodje čisto vseh političnih strank so zavestno prilivali olje na ogenj in krepili strah, ki je najdragocnejša politična valuta. Nočem kriviti običajnih ljudi, v osrednji Evropi imamo malo izkušenj z drugimi kulturami, strah je najbrž normalno občutje. Krivim pa politiko, ki je imela moč, da bi položaj umirila, a je izbrala manipulacijo. Ljudje so klicarili policijo, ker so videli delavce v gozdu – prepričani so bili, da so naleteli na

ilegalne, mitološke begunce, ki se valijo iz gozdov ... Na neki način je bilo to smešno opazovati, je pa tudi grozno žalostno, da je z nami tako lahko manipulirati. Manipulirali so ne samo s Čehi, ampak tudi z begunci, ljudmi, ki so zapustili domovino, kjer jim je predsednik z umazanimi bombami rušil mesta – samo zato, da so jih lahko nato prikazovali kot parazite in posiljevalce.« In o čem pripoveduje njegov roman? To je zgodba o dveh bratih, ki so ju okoliščine na begunski poti ločile in odtlej se skušata vsak zase prebiti proti severu, proti novemu življenju, proti varnosti. A obljudljeno deželo Evropo doživljata kot hladno in sovražno okolje, ne le zaradi zime. Pisatelj ta hlad ponazori zelo nazorno: »Večer. Na obzorju sij. Surov kos neba, izrezan v sivini. Vidi se sapa. Kovinska ograja se iskri od mraza.« Tako se začne roman, avtorica intervjuja pa komentira, kakor sledi. »Od prvega stavka naprej je Evropa torej sovražno okolje, po katerem se protagonista pomikata kot preganjani živali na begu. Utrujenost materiala je v tem kontekstu počasno odtekanje življenjske energije, reduciranje posameznika na njegove osnovne telesne funkcije: ohranjanje

srčnega utripa, dihanje, prestanje skrajnih temperatur in lakote, telesno izčrpanost ...« (Vir: MMC RTV SLO) Te vrstice so le za spodbudo k branju, preberite in si sami ustvarite sodbo.

Trije otroci

Kitajska je sporočila, da bo imel odslej lahko vsak par tri otroke. Leta 1979 je partija uvedla »politiko enega otroka«, da bi zajezila preveliko rast prebivalstva. Vendar jih je ta strogo nadzorovani in nasilni ukrep zavedel v drugo skrajnost, v dramatičen upad števila rojstev. Zato so leta 2016 uvedli omejitve dveh otrok. A tudi ta ni prinesla dovolj vztrajne rasti števila rojstev, zlasti zato, ker je draga skrb za otroke v kitajskih mestih številne pare odvrnila od odločitve za družino. Novi popis prebivalstva je pokazal, da je prebivalstvo v zadnjem desetletju raslo najpočasneje od petdesetih let 20. stoletja. V povprečju je imela v letu 2020 vsaka ženska 1,3 otroka, kar je podobno kot na Japonskem in v Italiji ...

Zeleno v Zagrebu

Za novega župana Zagreba je bil izvoljen Tomislav Tomašević, kandidat zeleno-levičarske platforme Zmoremo! Mi pa čestitamo.

Češki pisatelj Marek Šindelka se je rodil leta 1984, v romanu *Utrujenost materiala* (2016) se je na umetniški način soočil s problematiko beguncev. / Foto: Wikipedija

Ta propagandni napis je v letih politike (samo) enega otroka Kitajce pozival, naj se v blagor nacije odrečejo več otrokom.

»Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu«, hrvaški NUK, nova stavba je bila odprta leta 1995. Ljubljana na svoj novi NUK 2 še čaka. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (591)

Osebnosti slovenskega novinarstva

MIHA NAGLIČ

»Pozimi 1969 je prvič odšel na teren s Tomažem Terčkom takrat še mlad in obetaven filmski snemalac Aleks Štakul. Pripraviti je bilo treba reportažo o zasneženi cesti čez Kačje ride pri Planini, na cesti med Vrhniko in Postojno. In že prvo srečanje z domačini, že na poti do kraja snemanja, je bilo značilno za čas, ko je bila televizija ena in edina, njeni redki obrabi pred kamerami pa toliko bolj prepoznavni: 'Tomaž je bil sicer prijazen, toda pretiranega hvaljenja ni maral, kar nekoliko nerodno mu je bilo. Navsezadnje je le preprost človek kot vsi drugi, le da vestno opravlja svoje poklicno delo in prav nič drugega.' / Delo novinarja in snemalca v zimski idili

Planinskega polja je za trenutek zmotil trop srnjadi, a sta si oba prizadevala ujeti vsako podobo trenutka in kraja: 'Ogreje nas pogled na v bližnjem zaselku z debelo snežno odejo prekrite strehe, s katerih se skozi dimnik s topllega ognjišča vije belkast dim v modro nebo. Popolno tišino prekinja oddaljen pasji lajež.' Ta literarno navdahnjen opis dela televizijske ekipe natančno ponazori enega izmed največjih paradoksov novinarjevega dela v tem mediju. Filmski snemalci so v šestdesetih letih prejšnjega stoletja snemali s črno-belimi filmskim trakom, zato gledalci barvitosti prizora takrat niso mogli videti. Ločeno sta se snemala video in zvočni zapis, zato ni bilo nujno, da bodo posnete vse podrobnosti, ki

jih je ponujala zvočna kulisa v daljavi. Toda v tem primeru je bilo delo snemalca dobro opravljeno, zato si je Tomaž Terček v montaži lahko izbral način dela, ki ga večina drugih novinarjev ni uporabljala: besedilo je pisal na sliko, namesto da bi se slika prilagajala besedi: 'Tomaž, vidno dobre volje, si je sproti beležil kadre in čutil sem, kako ga sekvence navdihujejo pri oblikovanju besedila reportaže,' se je spominjal Aleks Štakul.« (str. 214)

Odlomek je iz portreta Tomaža Terčka. Tistega, ki se je 4. maja 1980 po nenadni prekinitvi televizijskega programa pojavil na

ekranu in povedal: »Umrle je tovariš Tito.« V tej knjigi je predstavljenih 15 osebnosti slovenskega novinarstva: Ivanka Anžič Klemenčič (1876–1960), Dušan Benko (1919–2016), Elvira Dolinar (1870–1961), Januš Golec (1888–1965), Jurij Gustinčič (1921–2014), Otmar Klipšteter (1933–2015), Dragica Korade (1963–2019), Zofka Kveder (1878–1926), Jana Milčinski (1920–2007), Franjo Pirc (1872–1950), Marija Podkrajšek (1895–1983), Ivo Štandeker (1961–1992), Tomaž Terček (1937–2001), Vladimir Travner (1886–1940) in Angela Vode (1892–1985).

Kultura

Presunljiva slika časa, ki ga živimo

V nedeljo smo si v Prešernovem gledališču ogledali četrto premiero letošnje sezone. Krstno izvedbo avtorskega projekta Kosovelove poezije Kons: Novi dobi Žige Divjaka in Katarine Morano v režiji prvega zaznamujejo odlična priredba in režija, izjemen igralski ansambel, dovršena tehnična izvedba in spoznanje, kako aktualne so v današnjem času pesnikove misli izpred stotih let.

IGOR KAVČIČ

Nedelja je, moja soba je prazna. Nedelja je, moja soba je pusta. Nedelja je, moja soba je tiha. Tako z odra. Bila je nedelja, dvorana Prešernovega gledališča je bila polna, kolikor je dopuščala aktualna vladna uredba, predstava je bila vrhunška in aplavz na koncu dolg in glasen.

Avtorski projekt Kons: Novi dobi je po tako pri publiki kot stroki zelo dobro sprejeti uprizoritvi Ob zori s priredbami izbranih besedil Ivana Cankarja iz leta 2018 že drugi skupni projekt, ki ga v Prešernovem gledališču podpisuje partnerski dvojec Žiga Divjak (režiser) in Katarina Morano (dramaturginja). Prvič je šlo za prozo, tokrat je to poezija, oba avtorja, tako Cankar kot Kosovel, pa sta s svojimi pronicljivimi mislimi stoletje kasneje še vedno – v resnici pa še toliko bolj – aktualna. Torej ne gre prezreti avtorskega motiva po vzpostavitvi dialoga med močjo Kosovelove

misli in žara njegove poezije z aktualnim stanjem v svetu in iskanjem poti, predvsem pa upanjem v boljšo prihodnost človeštva. Kosovel je verjel v človeka, zato je tudi v to, da smo ljudje tisti, ki lahko spremenimo ustroj družbe, ki vodi le še v propad in ne v svetlejšo prihodnost. »Dokler je potček majhen, se mora umikati kamenčkom in travam, a kadar vzraste, se mu trave in kamenčki sami umikajo.«

Dobro uro dolga uprizoritev ima dva dela. Prvi del nas popelje v cono brezupa. »Do smrti izmučeni evropski človek divja z električno brzino v razvoj, divja in samo eno željo ima še ...« slišimo iz ust človeških podob, ki kot temne sence prihajajo na oder obrnjene proč od dvorane v smer velikega ekrana z videom, v katerem se z občutkom večnega ponavljanja odvija nočni posnetek hoje skozi nizko kraško grmičevje. Začetek drugega dela vidno na odru zaznamuje igralski ansambel, ki odtlej, sicer še vedno

poravnan kot pred strelskim vodom, zre v dvorano. Igralci nastopajo z nekakšnimi maskami in čeladami, ki imajo lasten dotok zraka. Slišimo poezijo, kar vidimo, je osem temnih figur in osem znotraj mask osvetljenih obrazov. Poezija, ki jo akterji predstavljajo v drugem delu, je bolj optimistična, up zbujajoča: »Odprite okna, odprite duri: Novi človek prihaja!« In »Novo človečanstvo vstaja! Osvobodeni človek prihaja!« Ob upanju v človeka se pesnik hkrati vrača h kamniti in pusti kraški krajini, borom in ljudem. To ga pomirja. Igralke in igralci eden za drugim kot v ekstazi govorijo Kosovelove besede in ključne stavke največkrat glasno ponavljajo v zboru, kar ustvarja atmosfero mogočih sprememb.

Izjemno osmerico na odru predstavljajo Vesna Jevnikar, Vesna Pernarčič, Darja Reichman, Miha Rodman, Blaž Setnikar, Vesna Slapar, Aljoša Ternovšek in kot gost Iztok Drabik Jug. Usklajeno se izmenjujejo v recitiranju

Foto: Nada Žganek

Kons: Novi dobi je ena najboljših uprizoritev Prešernovega gledališča v zadnjih desetletjih.

uro dolge pesmi, delujejo homogeno kot nezmotljiv dobro naoljen stroj. Le ena napaka bi porušila njegovo delovanje. Vseskozi pod masko, znotraj osvetljeno z lučko. Občudovanja vredno. Celotno sliko, Kosovelovo poezijo, fizično statičnost igralcev in hkrati njihovo energičnost v govoru, dopolnjujejo scena (pot po kraški zemlji) Igorja Vasiljeva, tudi avtorja videa,

apokaliptičnost glasbe Blaža Gracarja, kostumi Tine Pavlovič in mojstrsko delo s svetlobo Davida Orešiča. Vse deluje, od Divjakove režije, ki besedilu sicer s sodobnimi prijemi še vedno daje dramatskost, do dramaturgije Moranove, ki nas v poslušanju besedila ne pusti hladnih, brezhibne tehnične podpore in – naj dodam še enkrat – izjemnega igralskega ansambla.

Srečko Kosovel je verjel, verjameta tudi Žiga Divjak in Katarina Morano, ki sta pesnika kot sogovornika pripeljala v naš čas. Prišel je peš, naslonjen na deblo mladega drevesa opazuje množico ljudi in si zapisuje. Beseda in poezija sta v nedeljo povedali svoje, na vrsti je človek – ali kot pravi pesnik: bodi svetilka, če ti je težko biti človek!

Deset let knjižnice v Globusu

Deset let je minilo, odkar so 29. junija leta 2011 v nekdanjem Globusu svečano odprli Mestno knjižnico Kranj. V Hiši razgledov, kot so jo poimenovali zaposleni, ob obletnici pripravljajo kopico zanimivosti – prav vsak terek.

IGOR KAVČIČ

Ni bil letak za nakupovalni center niti vabilo v duhovno skupino, na lističu, ki jih je dekle delilo po mestu, je namreč pisalo: Nagradni knjižnično Globusalni 3D kviz; seveda z nekaj navodili poleg in QR-kodo, ki nas bo vodila tako rekoč do zadnje police in koticke Mestne knjižnice Kranj. Konec meseca, 29. junija, je minilo natanko

deset let, odkar so sodelavci knjižnice z verigo prebivalcev Kranja iz Študijskega oddelka preselili zadnji kupček knjig v novo Knjižnico Globus in jo napolnili z najrazličnejšimi vsebinami, ki bogatijo vsakdanje življenje v mestu. O tem, kako bodo zaznamovali okroglo obletnico, sva se pogovarjala z direktorico Majo Vunšek.

Vrnimo se k aktualnemu kvizu. Ker sem se »zataknil«

pri četrtem od enajstih vprašanj, ki sprašuje o najpomembnejšem liku na otroškem oddelku knjižnice – ali je to Kranjček bralček, Bine Glavca, Modri pes, mogoče Bela kača s kronico, sem poskusil pri sogovornici. »Prepričana sem, da ste dovolj modri in boste pravilno odgovorili,« je skrivnostna Maja Vunšek, z veseljem pa pove, da bodo desetletnico na različne načine

praznovali vseh pet junjskih torkov. Ta teden so se tako s kvizom (ki prinaša nagrade) in 3D-sprehodom po knjižnici – dostopna sta tako s QR-kodo kot s spletne strani knjižnice – obrnili na širšo publiko in predvsem mlade. Velja si vzeti čas in knjižnico spoznati do obisti, saj je na sprehodu mogoče odpirati različne vsebine, filme, uganke, zanimivosti o knjižnici. »Na ta način lokalni skupnosti ponujamo vpogled v naše desetletno delo,« pojasnjuje Vunškova, da so se prav zaradi nepredvidljivih zdravstvenih razmer odločili za praznovanje z dogodki in vsebinami, ki ne zahtevajo velikih družin, hkrati pa zajemajo najširšo množico. Če so bili pred desetimi leti ena redkih knjižnic, ki je uporabnikom ponudila iPad, so zdaj prvi, ki so s 3D-tehnologijo naredili popoln posnetek knjižnice in hkrati predstavili široko področje svojega

delovanja. Knjižnico Globus imate tako rekoč na dlani.

Roko bodo v torek, 8. junija, ponudili tudi stanovalcem Doma upokojencev v Kranju. Z njimi se bodo družili, jih razveselili z majhnimi pozornostmi in tistim, ki še niso člani, ponudili letno članarino. Že dopoldan bodo v sodelovanju z društvom Spominčica v knjižnici odprli demenci prijazno točko. »Včasih smo pri svojem delu premalo pozorni tako na starostnike kot na drugi strani na najmlajše, in jih pre malo spodbujamo, naj pridejo k nam, zato smo se odločili, da bomo v torek, 15. junija, obiskali tudi kranjsko porodnišnico in novorojenčkom izročili pismo, v katerem starejšim pišemo o pomenu branja, zato bomo dodali tudi vabilo v knjižnico. Akcija bo trajala neskončno, saj bodo v porodnišnici vedno imeli na voljo naša pisma z vabili.« Po mestu se bo sprehajal Modri pes in otrokom delil balone.

Osrednji dogodek praznovanja bo v torek, 22. junija, ob 10. uri, odprtje priložnostne razstave v Galeriji na mestu pred knjižnico. Predstavili bodo, kaj se je v knjižnici dogajalo v desetih letih, izluščili bodo kopico zanimivih podatkov in števil, ki so jih zabeležili v tem času. Teden dni kasneje bodo posvetili njim samim, zaposlenim v knjižnici. »Brez naših zaposlenih vsega tega, kar imamo danes, ne bi bilo. Oni so motor, srce in duša knjižnice, imajo znanje, ideje in požrtvovalnost, da je knjižnica taka, kot je, priljubljena tako v Kranju kot širšem okolju,« je povedala Maja Vunšek in dodala, da bodo v ta namen pripravili tudi promocijski film o knjižnici, hkrati pa bodo v knjižnico povabili ljudi, da v svečano knjigo zapišejo svoja sporočila in ideje ter želje za prihodnost knjižnice. Vsak, ki bo prestopil prag Knjižnice v Globusu, bo prejel tudi sladko darilo.

Pogled v Knjižnico v Globusu, v katero lahko vstopate s priloženo QR-kodo. / Foto: MKK

Pogovor

Želel si je le igrati citre

**Tomaž
Plahutnik**

Tomaž Plahutnik iz Spodnjih Stranj v občini Kamnik je s citrami povezan že od mladih nog, ljubezen do tega glasbila in znanje o njem pa že petintrideset let v okviru Glasbene šole Kamnik prenaša tudi na mlajše. Za ves svoj prispevek bo prihodnji teden prejel Gerbičevo nagrado za življenjsko delo, ki jo Zveza slovenskih glasbenih šol podeljuje glasbenim pedagogom. Je namreč eden prvih učiteljev citer na glasbenih šolah pri nas.

JASNA PALADIN

Na najin pogovor ste prihiteli iz Most pri Komendi, z učne ure s svojimi učenci. Koliko varovancev imate v letošnjem šolskem letu?

Na matični enoti Glasbene šole Kamnik v Kamniku in v naši enoti v Mostah pri Komendi poučujem 18 učencev. Dva k meni na pouk prihajata tudi z Jezerskega, kjer ima naša glasbena šola prav tako dislocirano enoto. Večina je deklet.

Po 35 letih poučevanje verjetno postane rutina, a letos ste se tudi vi morali naučiti nečesa novega – poučevanja na daljavo. Kako ste se znašli?

Računalnik in delo s pomočjo spletnih orodij mi ne povzročata težav, saj različne računalniške programe pri svojem delu že vseskozi uporabljam, tako da tu kakšno posebno učenje ni bilo potrebno, se je pa vsak učitelj seveda moral znajti po svoje. Vsako glasbilo ima svoje posebnosti in pri pouku na daljavo se je pri citrah pokazala težava z uglaševanjem. Navadno pri pouku pri tem učenecem pomagam sam, med poukom na daljavo pa so se tega morali naučiti sami. Tako da je bila epidemija tudi za nekaj dobra.

Citre so vaše zveste spremljevalke že vse življenje. Kdaj in kako ste se pravzaprav spoznali z njimi?

S citrami sem se srečal že v otroštvu, ko sem počitnice preživel pri stari mami v Tunjicah, kjer so imeli bordunske citre, kakor danes strokovno rečemo doma izdelanim citram. Zelo rad sem brenkal nanje, nekje ob koncu osnovne šole pa je želja po tem, da bi se igranja naučil resneje – in to na koncertnih citrah – vedno bolj rasla. Rad sem poslušal Miho Dovžana in njegove plošče, saj je bil to v tistih letih praktično edini stik z nekom, ki je znal igrati citre – učitelj namreč skoraj ni bilo. Pri tem sem imel kar precej sreče, da sem preko svoje tete prišel do učitelja Staneta Modeca iz Domžal, ki sicer ni igral citer, ampak jih je poučeval na Glasbeni šoli Domžale. S 14 leti sem se nato vpisal tudi k pouku glasbene teorije na Glasbeno šolo Kamnik. Tako se je začelo moje glasbeno izobraževanje.

Tomaž Plahutnik v učilnici Glasbene šole Kamnik, kjer citre poučuje že 35 let

Glasbilo vas je takoj prevzele, a kljub temu ste se z 18 leti zaposlili v Titanu. Kako to?

Vseskozi sem imel željo obiskovati pouk na srednji glasbeni šoli, a s citrami takrat tja nisem mogel, saj ni bilo programa za ta instrument. Zato sem si izbral trobento, a mi je za vpis na srednjo šolo preprosto manjkalo prakse, igranja. Zato sem se šel učiti v tovarno Titan za orodjarja, ob delu pa sem še vedno igral citre, se učil glasbene teorije in hodil k Stanetu Modecu. Sledilo je služenje vojaškega roka, ko pa sem se vrnil, je bil ravnatelj na takratni Glasbeni šoli Kamnik Franci Lipičnik in zdelo se mu je zanimivo, da bi na šoli poučevali tudi citre. Tako me je povabil k sodelovanju in pri svojih 21 letih sem postal eden prvih učiteljev za citre na glasbenih šolah pri nas in trenutno sem tisti, ki ima od vseh učiteljev na Glasbeni šoli Kamnik najdaljši staž.

Formalne glasbene izobrazbe takrat še niste imeli, kasneje pa ste zaključili celo Akademijo za glasbo.

Res je, takrat sem imel triletno poklicno šolo in nižjo glasbeno šolo, po nekaj letih poučevanja, ko je bilo učenec vedno več, pa je s strani prof. Tomaža Habeta, s katerim sva večkrat sodelovala, prišla pobuda, da bi zaključil tudi srednjo glasbeno šolo, čeprav takrat ta izobrazba za poučevanje še ni bila pogoj. V srednjo glasbeno šolo sem šel tako pri 25 letih, na Akademijo za glasbo pa sem se kot

izredni študent vpisal pri štidesetih in tam tudi diplomiral iz glasbene pedagogike.

Svoje znanje ste doslej predali 156 mladim citrarjem. Je bil med njimi tudi kakšen tako zagnan, da vas je spomnil na vas samega v mladih letih?

Če dobro pomislim – ne. Igrajo mnogi, ki sem jih poučeval, to vem, tudi nastopajo, a na srednjo glasbeno šolo se je s citrami podala le ena moja učenka. V Sloveniji imamo sicer kar precej mladih citrarjev, predvsem citrark, ki so se podali na študij tega instrumenta v tujino, predvsem v Avstrijo in Nemčijo, a sam svojega naslednika za poučevanje citer na Glasbeni šoli Kamnik za zdaj še nisem vzgojil, vsaj v kamniški občini ne. (smeh)

Sploh mladi prisegajo, da se na citre lahko igrajo prav vse zvrsti glasbe, čeprav veljajo za bolj ljudsko glasbilo. Katera zvrst pa je vam najljubša?

Drži, na citre lahko igrajo prav vse zvrsti glasbe, od popa do džez, od stare in moderne glasbe, tu res ni nobenih omejitev, a sam imam še vedno najraje ljudsko glasbo.

Petintrideset let poučevanja je lepa doba; kako lahko primerjate začetke z današnjim obdobjem. Ste si sploh predstavljali, da bo vaša poklicna pot takšna?

Poudarim lahko, da je bilo največje zanimanje za učenje igranja na citre v letih okoli osamosvojitve, saj so ta

inštrument povezovali z narodno zavestjo. Citre so veljale za nekaj domačega, slovenskega. Po drugi svetovni vojni so bile citre zelo zastopane, saj so veljale za nemški inštrument, in je na področju poučevanja vladalo precejšnje mrtvilo. Literature za poučevanje je bilo včasih zelo malo, zdaj je za to zelo dobro poskrbljeno. Tudi sam sem bil del strokovne skupine za pripravo učnega načrta za poučevanje citer.

Sam sem si od nekdaj želel le igrati citre, vse drugo – srednja glasbena šola, akademija za glasbo, poučevanje na glasbeni šoli in sodelovanje z drugimi glasbeniki – je bilo posledica te moje ljubezni do citer. Je pa to delo, ki ga res rad opravljam, zato je tudi teh 35 let hitro minilo. Morda je zanimivo tudi to, da so citre, na katere največ in najraje igram, stare še eno leto več, saj so bile izdelane leta 1985.

Ste tudi član več glasbenih zasedb. Kje ste spletni najlepše spomine?

Zagotovo s Kamniškimi koledniki, s katerimi smo koncentrirali po Evropi, Avstraliji, Severni in Južni Ameriki, a sta žal preostala dva člana že pokojna. Veliko nastopamo tudi s Slovenskim citrarskim kvartetom, katerega ustanovni član sem, kot solist pa sem igral tudi z Orkestrom Slovenske filharmonije in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Najraje pa s svojim igranjem na citre spremljam pevce – takrat se najbolje počutim.

Spremljal sem že marsikoga, od opernih pevcev, do ljudskih; zadnje čase veliko sodelujem z Ljubo Jenče, veliko lepega sva ustvarila tudi z Matjažem Robavsom. Rad pa na nastopih spremljam tudi svojo hčerko Ano.

Imate štiri otroke. Vsi stopajo po glasbeni poti?

Za zdaj trije, le najstarejši sin Jaka (25) ne. Tine (24) je kot pozavnist zaposlen v ljubljanski Operi, igra tudi v Mestni godbi Kamnik, Ana (22) študira solo petje na Akademiji za glasbo, Manca (14) pa igra čelo in tudi namerava šolanje nadaljevati na Konservatoriju za glasbo in balet. Tako tudi ženi Mojci ne preostane drugega, da z nami vsaj kdaj zapoje.

Med učenci ste zelo priljubljeni. Kaj menite, da naredi dobrega učitelja?

Skrivnost je verjetno v tem, da se kot učitelj skušam čim bolj približati učencu. Nekaj je učni načrt, ki se ga okvirno moramo držati, a temu je treba dodati še marsikaj s povsem človeške plati. Vsakemu učencu se skušam čim bolj prilagoditi, da vzljubi glasbo in inštrument, in vesel sem, če to uspe.

Čeprav jih tako radi igrate, se morate verjetno tudi vi kdaj spočiti od citer. Kako to najraje naredite?

Zvok citer me po vseh teh letih še vedno navdušuje, počnem pa seveda rad tudi druge stvari. Sprošča me delo z lesom, rad drvarim in rad tudi hodim v hribe.

Sam sem si od nekdaj želel le igrati citre, vse drugo – srednja glasbena šola, akademija za glasbo, poučevanje na glasbeni šoli in sodelovanje z drugimi glasbeniki – je bilo posledica te moje ljubezni do citer. Je pa to delo, ki ga res rad opravljam, zato je tudi teh 35 let hitro minilo.

Zanimivosti

Tavčarjevo življenje v eni knjigi

Na Visokem, kjer je pisatelj Ivan Tavčar gospodaril štiri desetletja in pol, so pred časom predstavili biografski roman o njegovem življenju in delu, ki zajema čas od njegovega rojstva do smrti oziroma tragične sklenitve njegovega rodu. Roman z naslovom *Visoški gospod* je delo Ivana Sivca.

MATEJA RANT

Roman Ivana Sivca *Visoški gospod* je izšel ob letošnji 170. obletnici Tavčarjevega rojstva in ob skorajšnji stoti obletnici njegove smrti leta 2023. Knjiga je luč sveta sicer ugledala že konec lanskega leta in je po besedah Ivana Sivca ta čas njegova najbolj brana knjiga in je tudi že doživela ponatis. Izid knjige sta med drugim omogočila Občina Gorenja vas - Poljane in Gorenjski glas. Kot so zapisali ob knjigi, gre za prvi biografski roman o našem velikem vsestranskem ustvarjalcu ter izjemnem kulturnem in političnem delavcu. »O enem najboljših in med bralci najbolj priljubljenih slovenskih pisateljev Ivanu Tavčarju je bilo doslej napisano veliko strokovnega gradiva. Biografskega romana, ki bi ga prikazoval v vsej njegovi veličini in tudi slabostih, pa slovenska književnost še ni imela,« so poudarili v opisu

knjige in dodali, da se je tega nehvaležnega dela lotil pisatelj Ivan Sivec, ki je »na prikupen in razumljiv način opisal celotno Tavčarjevo življenje in delo«. Sprememno besedo je napisal Miha Naglič, ki je med drugim zapisal, »da sta se tako srečala in začutila dva Ivana, ki sta si ne navadno blizu, oba pa sta izgorevala oziroma izgorevata za svoje bralce«.

Celoten roman sloni na vseh doslej dosegljivih pisnih in ustnih virih o Tavčarju, podkrepjen pa je z bogatim slikovnim gradivom, med drugim tudi z izvirnimi portreti Jurija Šubica, ki jih je za javno obravnavo prvič odobrila Narodna galerija Slovenije. »Obiskal sem številne muzeje in knjižnice ter znova prebral vso njegovo literaturo, obiskal sem tudi več strokovnjakov in literarnih zgodovinarjev, malce pa je k nastanku knjige prispevala še moja domišljija, a vse v okviru resničnih dogodkov,« je

ob predstavitvi knjige na Visokem pojasnil Ivan Sivec in priznal, da mu je knjiga predstavljala poseben izziv in obenem veselje. »Tudi zato, ker sem se spopadel s podobno boleznijo kot Tavčar, ki pa je žal živel v času, ko je še niso znali pozdraviti. Meni pa so lahko pomagali, in ko sem doma okrevaval, sem nekaj tednov nepremično ležal in bral Tavčarja; takrat sva se 'srečala', saj sem začutil, kako je, ko se mora človek pri sedemdesetih letih posloviti ali pa s pomočjo sodobne medicine živi naprej in ustvarja.« Spomnil je, da je bil Tavčar izredno zaveden Slovenec, ki je budil narodno zavest. »Danes mislimo, da nam je vse dano in da lahko živimo v miru, a če ne bi bilo takih ljudi, ne bi več govorili slovensko.« V knjigi opisuje številne impresivne dogodke, s katerimi sta se izkazala tako Ivan Tavčar kot njegova žena Franja. Med drugim je omenil pomoč vojacom,

Na Visokem je Ivan Sivec predstavil biografski roman *Visoški gospod* o življenju in delu pisatelja Ivana Tavčarja. / Foto: Gorazd Kavčič

ki so se po koncu prve svetovne vojne prek ljubljanske železniške postaje vračali domov. »Ženske so pod vodstvom Franje Tavčar mesec dni skupaj peklo kruh, tako da je poslednji vojak iz Ljubljane odšel s štruco kruha.«

Poudari pa tudi kakšne bolj »žgečkljive« anekdote iz pisateljevega ljubezenskega življenja. Roman je namreč podnaslovljen z zgovornim in vznemirljivim podnaslovom: Vse ljubezni pisatelja Ivana Tavčarja. »Iz starih

zapisov sem razbral, da je imel v Kranju, kjer je deloval kot odvetniški pripravnik, kar štiri ljubice. Bil je lep in postaven in za njim so 'metala oči' številna kranjska dekleta,« je nekaj utrinkov iz vsebine razkril Sivec.

Poročal varuh športnikovih pravic

Varuh športnikovih pravic in nekdanji vrhunski športnik Kranjčan Rožle Prezelj je lani obravnaval 56 primerov.

MAJA BERTONCELJ

Institut varuha pravic športnikov in strokovnih delavcev v športu v okviru ministrstva za izobraževanje, znanost in šport deluje od aprila 2018. Za varuha je bil za petletni mandat imenovan nekdanji vrhunski atlet Rožle Prezelj. V torek je predstavil svoje delo in ugotovitve letnega poročila za preteklo leto.

Kot je poudaril, lahko po treh letih delovanja, številčni in vsebinski pestrosti primerov utemeljeno zaključimo, da se je varuh kot institut preventivne zaščite v obliki nudenja in pridobivanja informacij, usmerjanja, svetovanja in posredovanja pri reševanju sporov dodobra uveljavil v slovenski športni javnosti. Število primerov, ki jih obravnava, narašča. Če je v letu 2018 obravnaval 43 primerov, jih je bilo lani 56. »Iz analize obravnavanih primerov in izkušeni zaznavam trend, da se športne organizacije ne zavedajo javnih statusov v zadostni meri, predvsem javnega statusa

Rožle Prezelj in dr. Simona Kustec na predstavitvi poročila varuha športnikovih pravic

športno aktivnost lahko razdelimo v dve obdobji. V spomladanskem delu so bili prizadeti predvsem profesionalni športniki. Ti so bili prepuščeni nemilosti zaradi izgube socialne varnosti predvsem zaradi ustavitve lig in nezmožnosti opravljanja poklica, zaradi česar so ostali brez prihodkov in socialne zaščite. Posledično

se je izkazalo, da je potrebna večja pozornost civilne športne sfere in družbena odgovornost športnih organizacij, da uredijo in zaščitijo športnike, ki s športno aktivnostjo ustvarjajo dohodek in od tega dohodka tudi živijo. Na drugi strani pa se je slovenski model v celotni krizi izkazal kot dober, kajti sistem zaposlovanja

vrhunskih športnikov v javni upravi je tej kategoriji športnikov omogočil socialno varnost in stabilnost. Enako velja tudi za mlade obetavne športnike, ki prejema športne štipendije, saj večji delež sredstev prejema iz javnih virov. Prav tako so športne organizacije, katerih večji del financiranja temelji na javnih sredstvih, manj občutile zapiranje športa. Vsi ti deležniki v športu so krizo občutili manj kot organizacije in športniki, ki so komercialno usmerjeni in večji delež sredstev ustvarjajo na trgu. V jesenskem delu zapiranja športne aktivnosti zaradi epidemije pa je do izraza prišel povsem drug element športa oziroma športne aktivnosti, ki je vezan predvsem na telesno aktivnost mladine in vseh ranljivih družbenih skupin, kot so npr. starejši in invalidi. Prizadeta je bila družba, predvsem zaradi vloge športa, ki jo ima ta za zdravje slovenske družbe, socializacijo, preživljanje prostega časa... Iz različnih poročil lahko

povzamemo, da je splošno zapiranje športne aktivnosti, ki jo izvajajo športna društva v Sloveniji, vplivalo na upad gibalnih sposobnosti predvsem mlajših starostnih skupin, pri čemer se bodo razsežnosti negativnega vpliva gibalne in motivacijske sposobnosti mladih in iz tega izhajajoče posledice za družbo, posledično pa tudi za tekmovalni šport, najverjetneje pokazale šele v prihajajočih letih. Prav tako lahko pričakujemo, da se bo socialni status športnikov odražal tudi na dostopnosti in enakih možnosti otrok do programov športa,« je povzetke obdobja epidemije covid-19 v lanskem letu povzel varuh športnikovih pravic.

Na novinarski konferenci je sodelovala tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport prof. dr. Simona Kustec. Strinjala se je, da je bilo leto 2020 zaradi epidemije zahtevno, ter dodala, da je šport s svojim razumevanjem, strpnostjo in solidarnostjo predstavljal velik zgled.

30 let R Slovenije

Jesenice – spopad, pogajanja in umik JLA

RINA KLINAR

Občina Jesenice se je v letih 1990–1994 raztezala od Rateč do Rodin, imela je 32.500 stalno in 3.500 začasno prijavljenih prebivalcev. Več kot četrtina je bila iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Največje podjetje je bila Železarna Jesenice. V najboljših časih je zaposlovala več kot sedem tisoč ljudi, po izgubi jugoslovanskega trga so se razmere slabšale. Dne 31. marca 1990 je bilo 5.500 zaposlenih. Železarstvo je bila prevladujoča panoga, ob njej se niso dovolj razvile druge dejavnosti, kar je dodatno povzročalo napetosti in socialne stiske ter zaposlovalo novo vodstvo občine po volitvah 1990. Od 1986 do 1991 je potekala gradnja cestnega predora Karavanke na Hrušici.

Na volitvah aprila 1990 je Demos – Združena opozicija prejel 5585 glasov, ZKS – Stranka demokratične prenovne 3707, ZSMS 2913, Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov 1025, Socialistična zveza Slovenije – SZ 703 glasove, je zapisal Železar aprila 1990.

Dne 10. maja 1990 sem bila imenovana za mandatarko za sestavo izvršnega sveta. Le nekaj dni zatem je prišel ukaz o oddaji orožja

Srečanje izvršnega sveta in predstojnikov 30. junija 2001 na platoju Karavanke ob spominski plošči; od leve: Pavel Razinger, Polde Zupančič, Mojca Koselj (tajnica izvršnega sveta), Janez Poljšak, Olga Prezelj, Janez Šmitek, Vitomir Pretnar, Rina Klinar, Andrej Černe, Anton Korošec in Saša Čeh. Manjkajo Bernarda Resman, Srečko Mlinarič, Dušica Najić Berce, Stanislav Repovž in Stanislav Smolej

Teritorialne obrambe (TO) pod nadzor JLA. Jeseniški štab TO je vodil Bojan Šuligoj, ukaza ni izvršil in zadržali smo orožje, ki so ga zatem hranili v tajnih skladiščih od Kranjske Gore do Breznice. Takih štabov je bilo tedaj v Sloveniji le 16.

Za predsednika Skupščine Občine Jesenice je bil na skupni seji vseh treh zborov skupščine občine 31. maja izvoljen dr. Božidar Brudar (Demos). Na isti seji sem bila izvoljena za

predsednico Izvršnega sveta Skupščine Občine Jesenice, na volitvah sem kandidirala na listi ZKS – SDP.

Za predsednika 26-članskega družbenopolitičnega zbora (Demos – ZO je imel 10 delegatov, ZKS – SDP 7, ZSMS 5, po 2 pa SZ in ZOEO) je bil izvoljen Janez Markeš (Demos). Zbor krajevnih skupnosti je vodil Egidij Biček, zbor združenega dela pa Branko Banko.

Na moj predlog so bili izvoljeni člani izvršnega

sveta: Vitomir Pretnar (podpredsednik), Anton Korošec, Bernarda Resman, Saša Čeh (tudi predstojnik upravnih organov), Polde Zupančič, Pavel Razinger, Janez Šmitek, Olga Prezelj, Janez Poljšak in Srečko Mlinarič. Predstojniki upravnih organov so bili tudi: Stanislav Repovž, Stanislav Smolej, Dušica Najić Berce in Andrej Černe. Bili smo različnih nazorov in iz različnih političnih strank, a smo se zavedali pomembnosti

časa, znali smo se pogovarjati, dogovoriti in presegati politične delitve.

Najzahtevnejše je bilo v letu 1991, v času osamosvojitvene vojne.

Dne 23. maja je bil na obisku v občini predsednik republiškega izvršnega sveta Lojze Peterle s sodelavci. Dobro se spomnim, ko je dobil sporočilo o dogajanju v Pekrah.

Občina Jesenice je imela izmed vseh petih občin na Gorenjskem največ mejnih prehodov (štiri) in sedem karavil (stražnic). Cestni mejni prehodi v Ratečah, na Korenskem sedlu in cestni mejni prehod Karavanke na Hrušici so bili zasedeni od 27. junija do 1. julija. Cestni predor Karavanke so odprli za promet 4. julija. Tudi spominska obeležja na teh mejnih prehodih spominjajo na tiste dni. Mednarodni železniški mejni prehod Jesenice ni bil nikoli zaseden in je omogočal pot v Avstrijo.

Že pred začetkom osamosvojitvene vojne je bilo na Jesenicah napeto. V noči z 22. na 23. junij so na Jesenice pripeljali tovor s posebnimi odpadki. Na haldi železarne je ostal ves čas vojne oziroma agresije. Dne 28. junija sta malo po 17. uri dva orla raketirala portalno stavbo predora Karavanke. Na srečo večje škode ni bilo, prišlo je do streljanja med TO in JLA. Medtem so turisti zapuščali Slovenijo.

Dne 30. junija se je malo čez poldne začelo streljanje na platoju Karavanke. In se kmalu končalo. Popoldne so izpustili zajetega Janeza Koselja. Ob 18. uri so se začela v stavbi občine pogajanja.

Tam smo bili: podpolkovnik Josip Jauk in Slobodan Lončar, JLA ter predstavnik zveznega sekretariata za notranje zadeve Božidar Stojanović na eni strani ter predstavniki TO Republike Slovenije, milice in občine na drugi: poveljnik 33. območnega štaba TO Radovljica major Janez Smole, njegov pomočnik rezervni major Janko S. Stušek, komandir Postaje milice Jesenice Ludvik Zupančič, dr. Božidar Brudar in jaz.

Prvega julija je bil ob 0.50 Dogovor o umiku podpisan in še istega dne uresničen, četudi umik s platoja ni potekal po načrtu. Borut Kordež - Kugla in Dimitrij Lovkovšek sta bila v pripravljenosti. Ob pol štirih popoldne je kolona le krenila. Izobesili smo slovensko zastavo. Proti večeru so odšli še iz Rateč in s Korenskega sedla. Tudi tam so pred tem potekala pogajanja.

Drugod v Sloveniji so takrat boji še trajali. Ta del Slovenije je bil »osvojen«. Bilo je zadosti modrosti na tej in oni strani za pogovor, dogovor in njegovo uresničitev. Delovali smo skupaj – teritorialci, miličniki, civilna oblast. Nismo se spraševali, kam kdo sodi.

Bili so nepozabni dnevi. A lahko bi bilo tudi drugače. Če bi tovor s posebnimi odpadki na haldi železarne zagorel, če bi prenehala delati jeklarna na belškem polju, če bi letala odvrгла bombe na stolpnice v mestu, če bi s platoja streljali na naselje na Belem polju, če bi streljali na Rateče, če bi ponovili streljanje na Kranjsko Goro ...

A se to ni zgodilo. Ker smo si upali in zaupali.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Angela Boškin, medicinska sestra z diplomom na Dunaju

PETER COLNAR

Angela Boškin je bila prva šolana medicinska sestra iz socialno-zdravstvenega dela v Sloveniji in Jugoslaviji. Rodila se je 6. junija 1886 v Pevmi pri Gorici v slovenski kmečki družini. Iz številne družine z devetimi otroki je pri dvajsetih letih odšla na Dunaj gospodinjit starejšemu bratu.

Leta 1912 se je odločila za poklic medicinske sestre in bila sprejeta na dunajsko porodniško-ginekološko kliniko, kjer je delala kot prva slovenska medicinska sestra.

Že leta 1915 je bila določena za delo na rekonvalescentnem oddelku vojaške bolnišnice ter nato še za

delo pri ekipi švedske misije v bolnišnici mednarodnega Rdečega križa. Leta 1917 je bila imenovana za glavno sestro v rezervni vojaški bolnišnici. Leta 1918 je diplomirala iz socialno-zdravstvenega dela skrbstvenih sester ter tako postala prva jugoslovanska diplomirana otroška negovalka in medicinska sestra.

Ko je na predavanjih poslušala o zaščiti in negi mater in otrok, jo je to tako prevzelo, da se je odločila za delo na tem področju.

Od prve svetovne vojne do leta 1922 je delala na Jesenicah. Predlagala je ustanovitev posvetovalnice za matere

in dojenčke ter oblikovala njen program.

V letih 1923–1926 je poučevala patronažno službo na enoletni šoli za sestre v Ljubljani. Leta 1926 bila premeščena v Trbovlje, kjer je med drugim odprla posvetovalnico za otroke. Od leta 1939 je delala na Higijenskem zavodu v Ljubljani, nato pa do upokojitve leta 1944 v Zdravstvenem domu v Škofji Loki. Med okupacijo je na Gorenjskem skrbela za ilegalce. Umrila je 28. julija 1977.

Po upokojitvi se je preselila v rojstno Pevmo, kjer se je udeleževala v prosvetni dejavnosti. Bila je

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kapli vasi (danes Komenda) se je 1. 6. 1885 rodil kulturni delavec, politik, poslanec in komendski župan Janez (Ivan) Štrcin. Bil je ena osrednjih osebnosti na Komendskem v obdobju pred drugo svetovno vojno. Dal je pobudo za ustanovitev telovadnega oddelka Orel. Bil je izvrsten govornik. V zakonu z ženo Cilko se mu je rodilo devet otrok.
- V Kranju se je 2. 6. 1838 rodil politik Robert Schreyer-Redlwerth. Bil je med vodilnimi politikmi nemške stranke v Kranju v dobi njene največje moči.
- V Kranju se je 4. 6. 1908 rodil zdravnik ginekolog, univerzitetni profesor, akademik, častnik in partizan Franc Novak (partizansko ime Luka). Bil je eden izmed organizatorjev partizanske medicine, ki se je odlikovala po številnih skritih bolnišnicah. Od leta 1943 je bil načelnik sanitete Glavnega štaba NOV in POS. Kot odposlanec se je udeležil Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Umril je 29. septembra 1999.

aktivna v društvu Naš prapor in članica glavnega odbora Demokratične fronte Slovencev.

Za zasluge pri organizaciji dispanzerske dejavnosti

in otroških posvetovalnic so ji podelili prvo zlato značko medicinskih sester. Odlikovana pa je bila tudi z redom zaslug za ljudstvo s srebrnimi žarki.

Pohota v okviru sorodstva

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Ostali smo pri dvanajstletni siroti Urši, ki jo je otipaval stric. Urša je nadalje povedala, da jo je že leto poprej, ko je bila še pri drugi teti, Šebenikovi, otipaval in prodiral vanjo s prstom že tudi sosed Jakob Petelin (47), poročen polkmet v Črni vasi (Barje). To da se je zgodilo najmanj osemkrat, vedno kadar je prišla k sosedom in je bil sam doma. Petelin je to zanimal.

Državni pravdnik (tožilec) je na obravnavi na deželnem sodišču oktobra 1858 zahteval krvoskrunstvo po § 128, vendar je sodišče sklenilo,

da dokazov ni bilo dovolj. Da »defloracija« ni bila nujno posledica tega, kar je izpovedala dekle, ki je bilo obenem še premlado, da bi priseglo. Imeli so torej pričanje polnoletne osebe in priznanje enega krivca, pa še ni bilo dovolj – očitno samo otipavanje po spolovilu (ki ga je priznal stric) še ni bilo kazni-vo dejanje.

Zaradi zločina posilstva je bil ovađen tudi tast, ki pa mu je bilo v bistvu precej več do pijače.

Župan Šentožbolta in birt Jakob Pavlič je prijavil, da so bili na dan svetih treh kraljev leta 1860 v njegovi gostilni vojaki na pohodu in gostač iz Gorenja Pavel Suhor s svojo snaho Marijo. Stari je v gostilni pijan obljubil vojakom spolno občevanje z Marijo, za dva goldinarja in polič vina. Ko sta šla iz gostilne, so vojaki pričeli oblegati Marijo, ki je vsiljivce sprva odganjala s klicanjem na pomoč, nazadnje pa jo je eden le pograbil in vrgel na tla. Tast pa ne samo da se ni odzval na njene klice na pomoč, ampak je snaho še prijel za noge, da je vojak lahko občeval z njo. To zadnje je zapriseženo potrdila dekla gostilničarja, ki je pritekla zraven in na njeno vpitje se je vojak le pobral.

Na zaslišanju je tast zanimal, da bi se v gostilni dogovoril za te vrste posel, da

snahi ni delal sile, da je ni držal za noge. Poleg tega ga je nazadnje vzela v bran še snaha sama. Sodišče je ugotovilo, da ni šlo za zločin posilstva ali oskrumbe in so preiskavo proti pijanskemu tASTU prekinili.

Zadnji primer, v katerem se je državno pravdnštvo moralo izreči glede skrunjenja in nasilja, nam daje zanimiv vpogled v ljubljansko meščansko intimo. Gre pa takole.

Johann Arcari, 39-letni cesarsko-kraljevi titularni višji inženir, rojen v Trstu, poročen, oče desetletne hčerke, je od aprila 1849 stanoval v Blatni vasi (kasneje Kolodvorska ulica) št. 132 v Ljubljani. Tam se je že takoj naslednje leto zaljubil v ženo Mihaela Ambroža, ki je takrat stanovala na istem naslovu. Simpatija je bila vzajemna in Arcari je postal družinski prijatelj Ambroževih.

Po izpovedi Emilije Ambrož jo je 30. avgusta 1850 okrog treh popoldan obiskal oče Janez Pokorn. Moža takrat ni bilo doma. Med pogovorom je oče hodil po sobi gor in dol, in ker mu je hči očitala vzdrževano metreso, je v jezi odšel. Vznemirjena zaradi očetovega užaljenega odhoda je stopila za njim na hodnik (gank), kjer pa je našla na razburjenega Arcarija, ki jo je prosil, naj gre z njim v sobo.

Vaš razgled

Medtem ko se svetovna kolesarska elita že pripravlja na vrhunec sezone, Dirko po Franciji, pa je prva izvedba dirke Velika nagrada Gorenjske prejšnji konec tedna pritegnila in očarala mnoge domače kolesarske navdušence. Nekateri ljubiteljski kolesarji pa so se tudi sami podali na razgibano pot ter ciljno črto v Cerkljah v velikem slogu prečkali še pred prihodom uradnih udeležencev. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Mati narava vztrajno zapeljuje naš pogled z veličastnimi pojavi. Poleg nedavne edinstvene superlune, ki je razsvetlila majsko nebo, smo lahko občudovali tudi čaroben lok spektralnih barv, simbol povezovanja in novega začetka, ki je marsikomu utrnil iskrico upanja ter spodbude, v nekaterih pa prebudil avanturistične iskalce zakladov, ki se skrivajo na koncu mavrice. S. L. / Foto: Cveto Zaplotnik

Gorenjski priimki

Zupančič, 2. del

TINO MAMIĆ

A Merku vendarle ni imel prav, ko je vse Župančiče dal pod eno streho in jih pripisal Otonu. Ta namreč ni imel toliko potomcev, da bi število lahko do danes tako naraslo. Po drugi strani pa najdemo nekaj znanih Župančičev, ki so bili rojeni na drugih koncih Slovenije. Alpinist Uroš Župančič (1911–1992) je bil rojen v Ratečah,

publicist in učitelj Jože Župančič (1900–1970) pa v Novem mestu.

Zupančič je peti najbolj pogost priimek v državi. Ima ga 4963 ljudi. Župančičev je, logično, precej manj, samo 41. Zupančič je endemični slovenski priimek, ki ga izven meja Republike najdemo le za vzorec. To pa ne pomeni, da se Zupančiči niso selili. V Združenih državah namreč najdemo

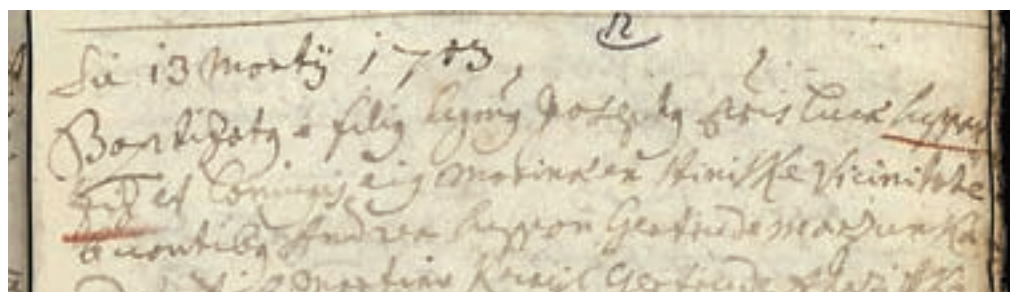
2180 Zupancev, 20 Zupančičev pa na Hrvaškem ...

Če pogledamo že različici Županič in Zupanič, dobimo zanimivo sliko. Županičev je v Sloveniji 52, Zupaničev pa 548. A zraven je še 74 Županičev, kar pomeni, da gre za priseljence.

Verjetno najstarejša omemba priimka Zupančič je bila v Šempolaju, rojstnem kraju pisatelja Alojza Rebule na kraškem robu pri

V indeksu porok za Župnijo Bohinjska Bistrica najdemo konec 18. stoletja tako izvorni priimek Zupan (Suppan) kot njegovo izpeljanko Zupančič (Suppantšitsch). Precej verjetno je, da gre za isto rodbino. Knjiga je v Nadškofjskem arhivu Ljubljana (P In 1789–1812 Bohinjska Bistrica, str. 1).

Krstni vpis iz leta 1703 za Župnijo Križe: Jožef (Josephus), sin Luke Zupančiča (Luca Suppanziz). Knjiga je v Nadškofjskem arhivu Ljubljana (K 1695–1733, Križe, zv. 3, str. 41).

Nabrežini zahodno od Trsta. Leta 1494 so v Devinski urbar zapisali ime Seno Supanczicz. Kakšno ime je to, ni jasno, verjetno pa je kaka črka napisana narobe. Stoletje kasneje pa v urbarju za gospodstvo Devin (1588) tega priimka ni več. Ga pa najdemo v bližnji vasi Sela na Krasu

(Simon Supanciz) in v Novi vasi (Luckin Suppanzicz). V tem urbarju je tudi zapisan najstarejši rodovnik Zupančičev na svetu. Žal rodovnika zaradi pomanjkljivih matičnih knjig ne moremo povezati s sodobnimi Kraševci in sodobnimi Zupančiči. Simon Zupančič, ki so

mu rekli Ferfoljev, je bil rojen okoli leta 1530 in je umrl okoli leta 1600. Imel je štiri sinove, Ivana (Iouan), Jožefa (Iosef), Jurija (Iuri) in Martina (Martin).

Na Gorenjskem pa najdemo tri Zupančiče v urbarju za Škofjo Loko leta 1560.

(konec)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

V tem tednu bo šlo vse tako, kot si boste zastavili. Morda vas bodo na trenutke zmotili neumestni nasveti, a ne boste se dali in boste šli svojo pot naprej. Na osebnem področju boste postavili meje in ne boste kar takoj zadovoljni.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Po dolgem času se boste odločili in obnovili stike s prijatelji. Začeli boste prebirati plevel med cveticami, saj boste hitro ugotovili, kaj je bilo tisto, kar vas je zmotilo. Lepo je prejeti ne samo dati.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Vsak zakaj ima vedno svoj zato. Ne smete iskati napak pri drugih, ampak se zavedati svojih in si postaviti ogledalo. Kajti velikokrat nas pri drugih zmotijo lastnosti, ki jih imamo tudi sami. V ljubezni boste postavili nove temelje.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Spraševali se boste, zakaj se vam ni odvijalo tako, kot ste si želeli. Saj veste, želje niso dovolj, treba je tudi kaj naredi za to, da se nam potem dogaja tako, kot si želimo. Nasveti bodo dobrodošli in le glejte, da ne gredo mimo vas.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Nekje v sredini tedna se vas bo polastil strah, da nečesa niste naredili tako, kot bi morali. Strah vedno naredi svoje, zato v vaši družbi ne bo prijetno. Ampak še v pravem času se bo vse postavilo na pravo mesto in vse bo, kot je treba.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Kljub nasvetom in opozorilom boste še vedno vztrajali pri svojih načelih. Hočete več in le najboljše. Ampak za to se boste morali odpovedati stvarim, ki vam tudi veliko pomenijo. Nekateri vas bodo prijetno presenetili.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Ne glede na to, da ste si nekako vse uredili, boste še vedno pogledovali okrog, česa vsega še niste storili. Kot vedno vam bo tudi tokrat zmanjkalo časa za vse. Z vami ni nič narobe, le preveč obveznosti si naložite.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Poti je vedno več in samo od vas je odvisno, katero si boste tokrat izbrali. Ali v poslovnem svetu narediti akcijo in prevzeti odgovornost ali pa se odločiti za potovanje, ki ga resnično potrebujete? Vprašanje je, kaj je na prvem mestu.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Spomnili se vas bodo ljudje iz preteklosti, na katere ste že pozabili. Vsaka stvar se zgodi ob svojem času in ne moremo ga prehitevati. Ponovile se vam bodo čudovite priložnosti in tokrat ne bodo šle mimo vas. Vsi strahovi so neutemeljeni.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

V ljubezni se vam že nekaj časa ne odvija tako, kot ste si zamislili. Končno se boste vprašali, zakaj je tako. Morda ste si postavili previsoke cilje ali pa je razlog to, da nič ne naredite, da bi bilo drugače. Novice vas bodo zelo presenetile.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Vse, kar se vam dogaja, vas bo pripeljalo do odločitve, da je treba nekaj narediti. Ne morete samo čakati, da se zgodi kaj od samo od sebe, ker se ne. Prevzeli boste odgovornost in storili vse, kar bo v vaši moči. Veseli boste.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Prihajate v obdobje, ko se boste lahko odpočili in si vzeli čas samo zase. Resnično potrebujete odmor in umik od vsega dogajanja, ki ga ni malo. Bližnji bodo presenečeni, saj tega niso vajeni. Vse je enkrat prvič.

TA JE DOBRA

Priden mož

Žena uči svojega moža gospodinjskih del. Ta stoji v pralnici, da bi v pralnem stroju opral svojo majico. Po petih sekundah razmišljanja že sprašuje ženo: »Kateri program na pralnem stroju naj vključim?«
»Odvisno,« odgovori žena. »Kaj pa piše na majici?«
»Manchester United,« odgovori mož.

V avtosalonu

Svetlolaska se odloči za nakup novega avtomobila, zato po službi zavije v avtosalon. Prodajalec takoj, ko jo zagleda, pristopi k njej in jo vpraša: »Vam lahko pomagam?«
»Ja, seveda, avto bi rada kupila.«
Prodajalec jo pogleda od glave do pet: »Model?«
Svetlolaska se veselo nasmeje: »Model? Ah ne, ne ... Delam kot trgovka v nakupovalnem centru.«

Prah

Janezek vpraša mamo: »Mamica, ali se ljudje, potem ko umrejo, spremenijo v prah?«
»Točno tako,« odgovori mama.
»Potem je pa nekdo umrl pod mojo posteljo.«

Na pošti

Rdečelaska na pošti pošilja paket prijateljici. Uslužbenka ji pojasni: »Paket je pretežek, nalepiti morate še eno znamko.«
»Pa kaj še!? A potem bo pa paket lažji?« se dekle ne da kar tako.

LAŽJI SUDOKU

1	8	7	9	2	
4			9	6	8
	2	3	5		
8				3	1
		5	2	1	4
7	1	4			6
		7	6		5
	3	9	8		7
6	7		1	2	4

Rešitev:

7	6	2	5	1	9	8	9
2	9	1	2	7	6	6	5
6	9	8	6	2	1	7	2
9	2	7	6	8	1	7	4
8	7	7	5	7	6	6	6
6	1	6	2	7	7	9	8
1	7	6	6	9	2	6	6
5	9	6	7	1	6	2	7
2	6	7	2	9	8	9	1

TEŽJI SUDOKU

1	6			4	
8		1	9	6	3
	3	2	4	6	
6					8
			3		
2					6
	6	5	2	7	
9		3	7	8	4
	1			8	

Rešitev:

5	2	8	6	9	7	1	2	6
7	1	9	2	6	2	5	6	6
6	2	6	7	5	9	7	6	7
9	6	5	7	8	6	8	1	2
2	7	2	1	6	9	6	8	5
8	6	1	6	2	7	2	9	8
1	9	6	7	8	2	5	6	2
6	5	2	9	6	1	7	2	8
2	8	7	6	5	2	9	6	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

DRUŠTVO T4M, PODLUBNIK 46, ŠKOFJA LOKA

Prijave in informacije na:
www.t4m.si

SESTAVIL: F. KALAN	IMAMOV URAD	DEL OBLAČILA ZA ZAPENJANJE	MESTO V NEMČIJI	EVGEN JURIC	ZANKA NASTAVA	PRVO NARAVNO ŠTEVILLO	DRŽAVA V SEVERNI AMERIKI	GORENJSKI GLAS	ZDRAVILO IZ OPIJA	JEZERO V TIBETU	FRANCOŠKI PLEMIC
IZTEPEN DEL ČESA								ODRSKO GLASBENO DELO			
PEVKA DERŽAJ			21					ZVESTA DOMAČA ŽIVAL			
GLASBENIK SMOLAR				STADION V MILANU				KONTAKT, SPOJ			
RIBJA JAJCECA Z OVOJEM						EDEN OD STARŠEV				SKAND. MOŠKO IME	
MESTO V INDIJI					ŠANSON-JERKA PIAF	JEZERO V KANADI				GLASBENIK WILLIAMS	
TANTAL		10	ŽIVALSKA OKONCINA						ŠTIP (ANT. ZAPIS)		
ČERENKOV NESOS MISAL TRIER VSTAVA	MESTO OB REKI TOM V SIBIRIJI	KRAJ V POLJANSKI DOLINI					PRASKA	MESTO NA OBALI			
KOLOTEK				RUS. FIZIK (PAVEL)				OPATIJA V NEMČIJI			
SLONOV ČEKAN					MOSTOVŽ, POMOL	VZDEVEK KARLA SOSSA			VAS PRI ŽELEZNIKI		
GIBLJIV ROBOT						AMERIŠKI REŽISER (OLIVER)			LOČEK (NAREČNO)		7
SNEŽNA PADAVINA			22						VINKO JELOVAC		
HOKEJSKI KLUB IZ CELOVCA				AMERIŠKA IGRALKA (PATRICIA)				OTOŠKA DRŽAVA V AZIJI			1

GORENJSKI GLAS	IGRALKA STONE	RIMSKA BOGINJA LJUBEZNI	ŠVEDSKA IGRALKA (LENA)	JELKA (NAREČNO)	PRVI VEČ-NAMENSKI RAČUNALNIK	SLOVENSKI FILOLOG (KAJETAN)	LOUIS BUNUEL	JUNAK IZ STRIPOV FORD	ENOTA ZA MOC	POVODEC, OGLAV	ČISTOČA	DELAVEC V TESARSTVU
ZAGLEDANOST V SEBE								12				
NAŠA PEVKA (H. B.)												18
SNOV ZA IZDELAVO BARVIL			4				KNJIGA Z ZEMLJEVIDI					
EVROPSKA PLOVNA REKA				EGIPČANSKI BOG SONCA					TURŠKI VELIKAŠ			
OTO RIMELE				ZVRST DŽEZA	KURIR				MUSLIMANSKA HALJA			
PEVEC JUNKAR				LESENO OBUVALO				13			LIPARSKO OTOČJE	POLETNO OBUVALO
GORENJSKI GLAS	PRIPADNICA IBEROV	VZKLIK NA BIKOBORBI							POMIRJEVALO			
JUŽNO-AMERIŠKI INDIJANEC		NATRIJEV HIDROKSID	14						ŽIVALSKI NOS			
BALETNA PLESALKA					POKRAJINA V SLOVENIJI						STATUA	
ALDEHID OCETNE KISLINE					UMETNA TKANINA						GALATEJIN LJUBIMEC, ACIS	PETER, AMBROŽ
ROBERT REDFORD											MESTO V BRAZILJI	
ŠIFRA					VLADAR KNEZEVINE				17			
LETOPIŠ		11			MESTO NA HRVAŠKEM					ZAREBRNICA		
GORENJSKI GLAS	SLOVENSKI SMUKARSKI SKAKALEC (JOŽE)	HRIBOVEC										
VRSTA JADRNIC, SKUNA		PRIPRAVA ZA MERJENJE KOTOV										
PREGON												2
ITALI, ITALCI												
VOJAK V BORB												
GRŠKI KENTAVER		6										
SESTAVIL: F. KALAN	IMAMOV URAD	DEL OBLAČILA ZA ZAPENJANJE	MESTO V NEMČIJI	EVGEN JURIC	ZANKA NASTAVA	PRVO NARAVNO ŠTEVILLO	DRŽAVA V SEVERNI AMERIKI	GORENJSKI GLAS	ZDRAVILO IZ OPIJA	JEZERO V TIBETU	FRANCOŠKI PLEMIC	POSODA ZA PEPEL, URNA
IZTEPEN DEL ČESA								ODRSKO GLASBENO DELO				
PEVKA DERŽAJ			21					ZVESTA DOMAČA ŽIVAL				
GLASBENIK SMOLAR				STADION V MILANU				KONTAKT, SPOJ				
RIBJA JAJCECA Z OVOJEM						EDEN OD STARŠEV				SKAND. MOŠKO IME		
MESTO V INDIJI					ŠANSON-JERKA PIAF	JEZERO V KANADI				GLASBENIK WILLIAMS		
TANTAL		10	ŽIVALSKA OKONCINA						ŠTIP (ANT. ZAPIS)			
ČERENKOV NESOS MISAL TRIER VSTAVA	MESTO OB REKI TOM V SIBIRIJI	KRAJ V POLJANSKI DOLINI					PRASKA	MESTO NA OBALI				
KOLOTEK				RUS. FIZIK (PAVEL)				OPATIJA V NEMČIJI				
SLONOV ČEKAN					MOSTOVŽ, POMOL	VZDEVEK KARLA SOSSA			VAS PRI ŽELEZNIKI			
GIBLJIV ROBOT						AMERIŠKI REŽISER (OLIVER)			LOČEK (NAREČNO)		7	
SNEŽNA PADAVINA			22						VINKO JELOVAC			
HOKEJSKI KLUB IZ CELOVCA				AMERIŠKA IGRALKA (PATRICIA)				OTOŠKA DRŽAVA V AZIJI			1	

Nagrade: 3-krat majica in nogavice T4M

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 18. junija 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22			

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Noročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI – DOLENJSKE TOPLICE: 13. 6.–18. 6.; **SPREJEMAMO PRIJAVE ZA JESENSKE TERMINE: STRUNJAN, BERNARDIN, BANOVCI, ŠMARJEŠE TOPLICE, RADENCI, MORAVSKE TOPLICE. MORJE: DALMACIJA – DUGI OTOK:** 2.–9. 7., 5.–12. 7., 9.–14. 7., 12.–22. 7., 14.–24. 7., 22.–30. 7., 30. 7.–6. 8., 14.–18. 8., 18. 8.–26. 8., 26. 8.–3. 9.; **LASTOVO:** 19.–27. 6., 27. 6.–4. 7., 7.–14. 8., 11.–19. 9.; **OREBIČ:** 22. 6.–29. 6., 6.–13. 9., 2. 9.–9. 9. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Beseda v sliki

Radovljica – Ljudska univerza Radovljica in v Medgeneracijski center Bled vabita v petek, 11. junija, ob 18. uri na ploščad Olimpijskega trga pred Ledeno dvorano in Pizzerijo Briksen na literarno-slikarski dogodek ob zaključku dveh krožkov, ki ju je vodila Lučka Šparovec. Predstavljena bo tudi knjiga Razlito črnilo, ki jo je lani v okviru tečaja kreativnega pisanja pod mentorstvom Nine Kosmač izdala Ljudska univerza Radovljica.

Koncert klavirskega dua

Škofja Loka – Glasbena šola Škofja Loka danes, 4. junija, ob 19.30 v Kristalni dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki organizira koncert klavirskega dua, ki ga sestavljata Zala in Val Kravos. Vstop je prost. Kontaktni podatki: 04 515 53 70, info@gsskofjaloka.si.

Odprtje bienala tekstilne umetnosti

Škofja Loka – Loški muzej Škofja Loka danes, 4. junija, vabi na odprtje bienala tekstilne umetnosti BIEN 2021 v Škofjo Loko. Program se bo začel pred Loškimi muzejem, nato pa se boste pomaknili še na trg pred Kaščo.

Glasbeni večeri v Trziškem muzeju 2021

Tržič – Tržiški muzej v sklopu glasbenih večerov, ki potekajo na vrtu muzeja ali v Kulturnem centru Tržič, danes, 4. junija, ob 20.30 vabi na koncert legendarne skupine New Swing Quartet. Vstopnice so na voljo v Trziškem muzeju in v TPIC Tržič.

Odprtje demenci prijazne točke

Kranj – Mestna knjižnica Kranj vabi v torek, 8. junija, ob 10. uri na odprtje demenci prijazne točke, ki bo pred vhodom v knjižnico v Globusu. Pridružili se bodo predsednica društva Spominčica – Alzheimer Slovenija Štefanija L. Zlobec, župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec in direktorica Doma upokojencev Kranj Nadja Gantar.

IZLETI

Kolesarski izlet Društva upokojencev Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v torek, 8. junija, organizira kolesarski izlet, ki bo na relaciji Kranj–Bašelj–Čadovlje–Trstenik–Kranj. Start bo ob 8. uri pred vodnjakom na Glavnem trgu v Kranju. Pot je dolga 40 kilometrov in je srednje zahtevna. Udeleženci morajo imeti lastno opremljeno kolo in kolesarsko opremo s čelado.

Razmišljanja o knjigah

Koronačas je kot nalašč za branje tako Gorenjskega glasa kot knjig. Če ste prebrali kakšno knjigo, ki vam je posebno ostala v spominu, napišite kratko obnovo in nam jo pošljite na koticsek@g-glas.si ali na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Veseli bomo vaših prispevkov, ki bodo objavljeni v Kotičku za naročnike.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Terenska predstavitev merjenja energije izbranih vodnih točk

Bašelj, Kokra, Podljubelj – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na dogodek Terenska predstavitev merjenja energije izbranih vodnih točk v Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah. Dogodek bo vodil Jože Munih, radiestezist in raziskovalec energije narave. Naravoslovno-turistično spoznavanje bo potekalo v nedeljo, 13. junija, z zborom ob 9. uri v Preddvoru. Nato se boste z avti in peš odpravili na obisk izbranih vodnih točk v občinah Preddvor in Tržič. Tu boste praktično spremljali, kako poteka merjenje energije za vodne točke, pa tudi izvedeli več o pomenu teh voda za naše življenje. Udeležba na dogodku je brezplačna, obvezna pa je prijava do 10. junija, saj je število udeležencev omejeno zaradi kvalitete izvedbe. Prijava in več informacij na: info@ctpr-kranj.si, tel.: 040 303 752, 040 733 344 ter FB-strani Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj.

Pohod po Literarni poti pod Storžičem

Preddvor – Zavod za turizem Preddvor vabi v soboto, 5. junija, ob 10. uri na pohod vse, ki jih zanimata tako pohodništvo kot literatura. Iz Preddvora se boste podali na pot proti Belam, kjer sta nekoč živela Matija Valjavec in Matija Naglič. Med potjo pa se boste seznanili tudi z veličino obeh veljakov izpod Storžiča.

OBVESTILA

Občni zbor MDI Škofja Loka

Škofja Loka – Medobčinsko društvo invalidov (MDI) Škofja Loka obvešča, da bo občni zbor članov v soboto, 12. junija, ob 10. uri v prostorih jedilnice Dijaškega doma na Podnu. Prijave zbirajo do srede, 9. junija, na telefonsko številko 041 761 058.

Izberi d. o. o. želi sodelovati z vami!

Zakaj?

Želimo sodelovati s samostojnimi podjetniki in osebami z dopolnilno dejavnostjo ter lastnim prevozom.

Če vam je pisano na kožo

- delo v jutranjih urah,
- pogodbeno in stimulatívno plačilo,
- dolgoročno sodelovanje,

vas vabimo, da se nam pridružite kot

raznašalec (m/ž)

za Tržič in okolica, Bitnje pri Kranju, Besnica, Britof, Kranj, Škofja loka z okolico, Železniki z okolico

Vaš klic z veseljem pričakujemo na telefonski številki **040/889 577**, lahko pa nam pišete tudi na naslov:

Izberi, d. o. o., Dunajska 5, 1000 Ljubljana, ali po e-pošti: zaposlitev@izberi.si ali tomaz.vidmar@izberi.si.

Izberi d. o. o., Dunajska 5, SI 1509 Ljubljana

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **VELIKA SENICA IN VRTNA PENICA**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 18. maja 2021, so: **Vinko Rihtaršič** iz Selc, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR), **Nik Plevanč** iz Tržiča in **Mija Murovec** iz Zgornjega Jezerskega, ki prejmeta 2. nagrado in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/ Jaz, midva, mi). Nagrajencem čestitamo!

ALPETOUR

Potovalna agencija

Dan na ladji; od Poreča do Rovinja 19. 6., 1 dan od 59,00 EUR	Opera Aida v veronski Areni 26. 6., 1 dan od 82,00 EUR
Sprehod med krošnjami in jezeri 4. 7., 1 dan od 33,00 EUR	Slapovi Krimml, najvišji v Avstriji 10. 7., 1 dan od 54,00 EUR
Cvetoča sivka na Krasu 27. 6., 1 dan od 57,00 EUR	Z vlakom na goro Wendelstein 25. 6., 1 dan od 76,00 EUR
Livigno, Bormio in prelaz Stelvio 25. 6., 3 dni od 299,00 EUR	Gora Marmolada središče Dolomitov 3. 7., 1 dan od 69,00 EUR
Tirolska; lepote Ötztal in Kitzbühelskih Alp 9. 7., 3 dni od 265,00 EUR	Švica; vožnja z vlakom Bernina Express 25. 6., 3. 9., 3 dni od 264,00 EUR

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016

Vsa ponudba na www.alpetour.si

Part of Arriva – a DB company

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

DOBROTE brez-GLUTENA

GLUTEN-free delicacies

16 EUR

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto. Knjiga vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladice, prigrizkov, glavnih jedi in prilog. Pomemben del vsebine je tudi prispevek zdravnika Jerneja Dolinška, ki nas podučí o celiakiji, njenih znakih in posledicah.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije. **Gorenjski Glas**

Velika družina srčnih ljudi.

Darujeva kri :) Darujte še vi!

Peter in Liza, par

DARUJ daruj-kri.si
ENERGIJO ZA ŽIVLJENJE Daruj kri

Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino
Blood Transfusion Centre of Slovenia

PETROL
Energijska za življenje

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 44. kroga – 2. junij 2021
1, 9, 10, 17, 25, 27, 29 in 13
Loto PLUS: **7, 10, 17, 35, 37, 38, 39 in 11**
Lotko: **2 8 2 7 1 5**
Sklad 45. kroga za Sedmico: **3.270.000 EUR**
Sklad 45. kroga za PLUS: **90.000 EUR**
Sklad 45. kroga za Lotka: **100.000 EUR**

**ZAHVALE,
OSMRTNICE**

Za objavo osmrtnice
ali zahvale

pokličite
04 201 42 47

ali pišite na e-naslov:
malioglas@g-glas.si.

Gorenjski Glas

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.*
(S. Gregorčič)

V SPOMIN

Včeraj, 3. junija, je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga

VIDA JEZERŠEK

Hvala vsem za vsako lepo misel nanjo, za postanek ob njenem grobu in za prižgano lučko spomina.
Iskrena hvala.

Vsi njeni

*Oddaljenost ni nič,
biti blizu je stvar srca.*

ZAHVALA

V 81. letu starosti se je poslovila naša draga mama in teta

ANKA REŠEK

Iskreno se zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se prišli posloviti od nje, ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcema za zapete žalostinke in pogrebni službi Akris. Hvala za darove in hvala vsem tistim, ki ste ji lepšali življenje.

Žalujoča hčerka Dušica

*Dober, plemenit človek,
ki je z nami živel,
nam ne more biti odvzet,
kajti v našem srcu je zapustil
svetlo sled svoje dobrote
in plemenitosti.*
(Thomas Carlyle)

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega ata

JOŽETA KOŠIRJA
s Trstenika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, obrtnikom in vsem drugim, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrazili ustna in pisna sožalja, počastili njegov spomin in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala tudi gospodu župniku Branku Balažicu, nosačem, pevcem, pogrebni službi Navček in podjetju Iskraemeco. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

*Ko me iščete,
me iščite v svojih srcih.
Če imam tam prebivališče,
bom vedno pri vas.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka, pradedka in brata

MIRKA KRČA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom Podbrezjij in sosedom iz Izole. Posebna zahvala gospodu župniku Mihi Lavrincu. Hvala vsem, ki ste se od njega v tako velikem številu poslovili in ga pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njegovi

*Pojdem, ko pride maj,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje zbrane
od včeraj in kdo ve od kdaj.*

*Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majev ...
Ne kličite me nazaj!*

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga

LJUDMILA NASTRAN
rojena Zavrl

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste pospremili mamo na njeni zadnji poti. Hvala vam za vse darove. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem, pogrebni službi Jerič. Posebna zahvala gre osebju Doma Taber za vso oskrbo in pomoč.

Žalujoči: sinova Filip in Peter z družinama, vnuki in pravnuki Trata, maj 2021

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mami, babi, tašče, sestre in tete

MARIJE MARKOJA
roj. Nedelko, iz Naklega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste jo pospremili ob zadnjem slovesu. Hvala za izrečena sožalja in vse darove. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku in pogrebni službi Navček.

Žalujoči vsi njeni

*Ni res, da je odšel –
nikoli ne bo!
Ujet v naša srca
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.*

ZAHVALA

V 84. letu se je poslovil naš dragi mož, oče, tast, stari oče, brat in stric

ANTON BERNIK
Klemenov Tone z Bukovice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč in podporo, izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, vse molitve in darove za svete maše. Hvala dr. Petri Mesec Rodi iz ZD Škofja Loka za zdravljenje in nasvete ob njegovem odhodu. Zahvaljujemo se PGD Bukovica in Ribiški družini Železniki za svečano spremstvo na njegovi zadnji poti ter g. Ferdinandu Šmidu za lep poslovilni govor. Iskrena hvala g. župniku Damjanu Proštu za duhovno oskrbo ter g. duhovnemu pomočniku bratu Marku Senici, pogrebni službi Navček in pevcem za lepo opravljen pogrebni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Marija, otroci Tone, Igor, Maja, Jerneja, Jana, Aleš in Klemen z družinami ter brata Jože in Marjan z družinama Bukovica, maj 2021

*Nisi se izgubil kot zven v tihoto,
nisi odšel v nič in pozabo.
Po tebi merim stvarjem pomen
in tvojo pesem
skušam peti za tabo.*
(T. Pavček)

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi

JANKO BAJT
iz Stražišča pri Kranju

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili del njegovega življenja. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem za izrečena sožalja in tolažilne besede ter župniku za lepo opravljen obred na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

Pošiljko dostavil brezpilotnik

Pošta Slovenije je izvedla prvi poskusni let z brezpilotnim letalom. Dron je dostavil pošiljko Poštarskemu domu na Vršiču.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vršič – V torek je Pošta Slovenije v sodelovanju s slovenskim podjetjem OneDrone in zagonskim podjetjem ElevonX prepeljala prvi poštni paket z brezpilotnim letalom oziroma dronom. S pošiljko, ki jo je dron uspešno pripeljal do Poštarskega doma na Vršiču, tako začne prva testiranja tovrstne dostave. »Z današnjim dnem Pošta Slovenije začne prve poskusne lete z brezpilotnimi letalniki. Tako se pripravljajo na čas, ko bo lahko dostavljala nujno potrebne pošiljke tja, kamor jih konvencionalna vozila ne morejo dostaviti tako hitro in učinkovito. Glede na trenutne trende v dostavi nismo več daleč od tega, da bomo tudi v logistiki namesto poskusnega letenja lahko dejansko izvajali dostave z droni,« je ob prvem poskusnem letu povedal začasni generalni direktor Pošte Slovenije Tomaž Kokot, ki sicer poudarja, da se želi Pošta aktivno vključevati tudi v proces kreiranja predpisov, ki urejajo letenje in upravljanje

Dostava pošiljk z droni bo v prihodnje precej običajnejša, kot je danes. / Foto: Pošta Slovenije

tovrstnih naprav pri nas. Tehnologija namreč že nekaj časa takšne polete omogoča, trenutna evropska zakonodaja pa za zdaj brezpilotnikom še ne omogoča letenja zunaj vidnega polja.

Kot pravi Kokot, bi lahko z brezpilotniki prevažali najrazličnejše stvari, na primer laboratorijske vzorce z oddaljenih področij, dostavljali

dobrine z ladij na kopno in tudi spletna naročila končnim kupcem. V slednjem na Pošti vidijo velik potencial – kot tudi v dostavi na oddaljena področja. Tako bi lahko v prihodnje droni prenašali pošiljke do planinskih koč, v nasprotni smeri pa odvažali odpadke v dolino.

Na področju razvoja dostave z brezpilotniki prednjačijo

predvsem naprednejše države in podjetja. Kot je povedal svetovalec posloводства Pošte Slovenije Marjan Oswald, naj bi Kitajska že leta 2025 začela dostavo z droni, ki bodo lahko prenesli tonno težak paket 1.500 kilometrov daleč. Med podjetji, ki že uporabljajo tovrstne dostave, pa so že tudi spletni velikani Amazon, Google in Alibaba.

Denar za dvorec

Občina Gorenja vas - Poljane je na razpisu ministrstva za kulturo prejela 190 tisoč evrov nepovratnih sredstev za obnovo Dvorca Visoko.

MATEJA RANT

Visoko – Občina Gorenja vas - Poljane je konec maja prejela odločbo ministrstva za kulturo o dodelitvi nepovratnih sredstev za sofinanciranje kulturnega projekta na področju nepremične kulturne dediščine. S temi sredstvi bodo obnovili gospodarsko poslopje pri Dvorcu Visoko, so pojasnili na občini.

Po temeljiti prenovi samega dvorca in bližnjega kozolca je tako zdaj prišel na vrsto še zadnji od treh objektov na Visokem. Na gospodarskem posloplju bodo obnovili

streho in fasade s kamniti oboki, leseni balkon, celotno leseno stavbno pohištvo, kovane mreže na oknih in arkadno kletno dvorano, so našli na občini. Kot napovedujejo, bodo dela začeli konec leta. Ta čas pa Restavratski center Ljubljana na Dvorcu Visoko obnavlja fasado stare kašče. »S prenovno želi občina na dolgi rok prispevati k ohranjanju spomeniškovarstvenih lastnosti visoke domačije, kulturnega spomenika državnega pomena, in izboljšati pogoje za nadaljnje oživljanje visoke domačije.«

Konec leta bodo začeli obnavljati še gospodarsko poslopje visoke domačije. / Foto: Gorazd Kavčič

Mangart med zmagovalci Cannesa

Film o smučarski tekmi ameriških pod Mangartom je bil v Cannesu izbran za najboljši zgodovinski film.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Iz Združenih držav Amerike je prišla razveseljiva novica, da je dokumentarni film o smučarski tekmi vojakov 10. gorske divizije ameriške vojske 3. junija leta 1945 na snežišču pod Mangartom na filmskem festivalu v Cannesu zmagal med zgodovinskimi filmi. Scenarij za sedemdeset minut dolgi film z naslovom

»Mission Mt. Mangart – Neznana zgodba o 10. gorski diviziji iz 2. svetovne vojne« je napisal Chris Anthony. Snemali so ga na kraju, kjer se je junija leta 1945 prva smučarska tekma po drugi svetovni vojni, na kateri so sodelovali Američani, zgodila. Zmagovalni film je tudi slovenski, saj obuja spomin na desetletja pozabljen dogodek, ki se je zgodil pri nas, pri snemanju

pa so sodelovali tudi pripadniki Slovenske vojske, posebej izurjeni za gorsko bojevanje, iz Natovega centra odličnosti iz Poljč. V Sloveniji neznan in v Ameriki pozabljen dogodek je tudi prispel k razvijanju sodelovanja med Slovensko vojsko in oboroženimi silami Združenih držav Amerike, še posebej z nacionalno gardo iz Kolorada, kjer je bila tudi matična baza 10. gorske divizije

ameriške vojske. Slovenska premiera filma bo v Bovecu takoj, ko bodo razmere dopuščale. Takrat bodo prišli v Bovec tudi potomci pripadnikov 10. divizije, ki že nekaj let obiskujejo kraje bojne poti divizije. Morada bo med udeleženci slovenske premiere tudi Mikaela Shiffrin, legenda ameriškega alpskega smučanja, ki je v dokumentarnem filmu sprejela eno od vlog.

Roki za e-vinjeto že tečejo

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars) je pred dnevi, potem ko je Državna revizijska komisija zavrnila zahtevka za revizijo dveh neizbranih ponudnikov, podpisala pogodbo s slovaškim SkyTollom za vzpostavitev in delovanje sistema elektronske vinjete. Sprva predviden pogodbeni rok za uvedbo e-vinjete (1. december 2021) so zaradi pritožbenega postopka zamaknili, a na Darsu zagotavljajo, da bodo skupaj z izbranim izvajalcem storili vse, da določene roke skrajšajo in bodo

uporabniki s 1. decembrom imeli možnost nakupa e-vinjete. Nadaljnji postopki in roki za vzpostavitev projekta so sicer sedaj predmet pogovorov z izbranim izvajalcem, dodajajo.

Tudi če bo sistem e-vinjete vzpostavljen do 1. decembra, bo obstoječa letna vinjeta v obliki nalepke za 2021 ostala veljavna do 31. januarja 2022. Elektronska vinjeta se sicer po vsebini ne bo bistveno razlikovala od zdajšnje vinjete v obliki nalepke in bo ohranila enak princip cestninjenja, tako da ne bo šlo za cestninjenje po prevoženi razdalji.

vremenska napoved

Danes dopoldne bo večinoma sončno, popoldne pa spremenljivo s posameznimi plohami in nevihtami. Jutri bo podobno, le plohe in nevihte bodo pogostejše. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi padavinami, predvsem plohami in nevihtami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

9/25 °C

SOBOTA

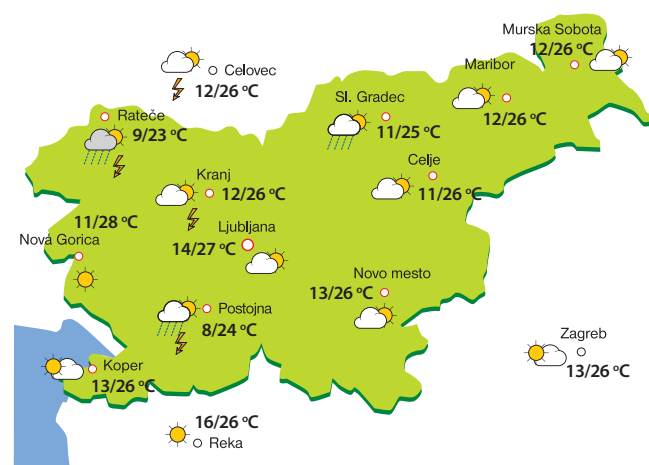

11/24 °C

NEDELJA

11/23 °C

Občinska priznanja ob dnevu državnosti

Mengeš – V Mengšu občinski praznik praznujejo 29. maja, na dan rojstva rojaka Janeza Trdine. Minulo soboto sta tako župan Franc Jerič in podžupan Bogo Ropotar položila venec ob Trdinovi rojstni hiši, občinska slovesnost s podelitvijo občinskih nagrad pa je zaradi omejitvenih ukrepov tudi letos prestavljena na predvečer dneva državnosti, 24. junij. Ob položitvi venca je Jerič sicer spomnil na preteklo leto, ki ga je tudi v Mengšu zaznamovala epidemija, na investicijskem področju pa je izstopalo predvsem dokončanje dolgo pričakovane športne dvorane. Največji investiciji letošnjega leta sta obnova Slovenske ceste, načrtujejo pa tudi preureditev obstoječe šolske telovadnice v jedilnico, kuhinjo in dodatne učilnice.